

ΧΡΥΣΑΛΛΙΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ, ΠΟΙΚΙΛΑ.

ΤΟΜΟΣ Β΄.

15 ΜΑΪΟΥ, 1864.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 33

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΩΣ

ΕΝ ΜΙΚΡΑΪ ΑΣΙΑΙ.

ΥΠΟ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΕΡΡΩ.

(Συνέχεια ἴδε φυλλάδ. 32).

Ἀπὸ Προύσης εἰς Κιουτάγιαν.

ΑΝΕΧΩΡΗΣΑΜΕΝ τέλος πάντων ἐκ Προύσης τὴν 9 π. μ. ὁδεύομεν παρὰ τὰς ὑπαιρέας τοῦ Ὀλύμπου διὰ μέσου ἀμπελώνων καὶ καρυοφυτειῶν, διήλθομεν διὰ ξυλίνης γεφύρας τοῦ Λουφερζοῦ, καὶ ἀφήσαμεν καθ' ἑδῶν πολλοὺς λοφίσκους θαμνοσκεπεῖς, κόμας τινὰς καὶ ὀλίγας γαίας καλλιεργημένας καὶ ἐφθάσαμεν περὶ τὴν ἕκτην ὥραν εἰς τὸ χωρίον, ὅπου θὰ διανυκτερεύσωμεν, καλούμενον Καραχαγάς καὶ κείμενον εἰς τερπνοτάτην θέσιν ἐπὶ οἰνοῖ ἀκρωτηρίου προεκβάλλοντος εἰς τὴν Ἀπολλωνίδα λίμνην. Τὸ χωρίον τοῦτο περιέχει ἑβδομήκοντα οἰκίας ἐξ ὧν αἱ πεντήκοντα εἶναι ἑλληνικαί, εἴκοσι δὲ περίπου τουρκικαί, πρὸς δὲ καὶ ἐκκλησίαν ἀνακαινισθεῖσαν ἀρκετὰ μεγαλοπρεπῶς, ἀναλόγως τοῦ μέρους ἐκείνου, ἐν ἔτει 1847.

Τὴν λίμνην δὲν ἐθεωρήσαμεν ἐξ ἀρχῆς ἀξίαν λόγου, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου τούτου μᾶς ἐφάνη ὡραιότατ' ἡ μικρὰ πλοιάρια εὐμορφα ἔχοντα ἀνοιγμένα τὰ λευκὰ πανία των διασχίζουσι πνυ-

ταχθέν τὰ νερὰ τῆς λίμνης· τὰ πλοιάρια δὲ ταῦτα δὲν εἶναι ἀλιευτικὰ, ἀλλ' ἐμπορικὰ μεταφέροντα ἐπιβάτας καὶ ἐμπορεύματα ἀπὸ παραλίαν εἰς παραλίαν τῆς λίμνης. Ἰπάρχει τινὸν εἰς τὰ παράλια ταῦτα περισσοτέρα κίνησις καὶ καλλιέργεια παρ' ὅτι εἰς ὅλα τὰ ἄλλα μέρη τῆς Ἀνατολῆς τὰ οὐχ' ἦττον γόνιμα, καὶ τοῦτο διότι οἱ ἐδῶ κατοικοῦντες Ἕλληνες εἶναι πολυάριθμοι, πρλυαριθμότεροι τῶν τούρκων· ὁμιλοῦν παντοῦ ἑλληνικὰ καὶ αὐτοὶ οἱ χωρικοὶ μὲ καλησπερίζου ἑλληνιστί.

Μετανοῶ ὅτι δὲν διήλθον ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν Ἀπολλωνίαν, ὅπου κατὰ τὸ λέγειν τινῶν ὑπάρχουσι πεντακόσια πεντήκοντα οἰκίαι, ἐξ ὧν τετρακόσια περίπου ἑλληνικαὶ καὶ πολλαὶ ἀρχαιότητες, ἐνῶ ἐδῶ ἄλλαι ἀρχαιότητες δὲν σώζονται ἐκτὸς ὀλίγων τεμαχίαν κίωνων καὶ κιονοκράνων βυζαντινῆς τέχνης. . . .

Τὴν ἑβδόμην ἀνεχωρήσαμεν καὶ τὴν δεκάτην καὶ ἡμίσειαν ἐφθάσαμεν εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Ρύνδακος εἰς μέρος ὅπου ἄλλοτε μὲν ὑπῆρχε λιθόκτιστος γέφυρα, σήμερον ἡμᾶς δὲν σώζονται παρὰ αἱ βάσεις αὐτῆς. Πότε ἀρὰ γὰρ θὰ ἐπισκευασθῇ; οὐδεὶς γινώσκει οὐδὲ φαίνεται καν φροντίζων περὶ τούτου, διότι εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς ὅπου ἡ Δύσις δὲν ἔτυχε νὰ βάλῃ τὸν δάκτυλόν της πρὸς τὸ ἴδιον συμφέρον, ἐννοεῖται, τὰ ὄργανα ταῦτα

της μάστιγος ταύτης τῶν τε χριστιανῶν καὶ τούρκων. Ἡ εἰκὼν τῆς σωτηριώδους ταύτης καταστροφῆς μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας ὑπὸ τοῦ κυρίου Roger ζωγραφεύθη, καὶ μετὰ πολλῆς ἀκριβείας καὶ χάριτος, εἶναι ἄξια τῆς περιεργίας τοῦ κοινού.

Ὁ Κύριος Ἀνδρεάδης ἰδὼν τὴν μεγάλην ζήτησιν τοῦ βιβλίου, καὶ ἐπιθυμῶν νὰ εὐχαριστήσῃ τὸ φιλόκαλον κοινὸν, ἐπεξεργάσθη ἐκ νέου τὴν τυποθεῖσάν πρὸ ἐτῶν μεταφράσιν, ἀπαλλάξας αὐτὴν τῶν τε τυπογραφικῶν καὶ ἄλλων περὶ τὸ λεκτικὸν σφαλμάτων, καὶ ἀνήγγειλε τὴν ἀναδημοσίευσιν αὐτῆς. Ἡ τιμὴ τοῦ βιβλίου διὰ μὲν τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει συνδρομητὰς ὤρισθη εἰς δραχ. 5. διὰ δὲ τοὺς ἐν ταῖς Ἐπαρχ. καὶ τῷ Ἐξωτερ. δραχ. 5. 1/2.

ΦΥΣΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΠΕΡΙ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΥ.

ΔΙΑΝ λυσιτελεῖς ἤδη καταστάς εἰς τὰς τέχνας, τὰς ἐπιστήμας καὶ τὴν βιομηχανίαν Ἡλεκτρισμὸς δύναται νὰ προσονομασθῆ δύναμις παγκόσμιος ἅτε παραγομένη ἐν πάσῃ γιγμῇ ποικίλως. Τῆς ἀγνώστου ταύτης δυνάμεως τὰ φαινόμενα οἱ φυσικοὶ διαιροῦσι εἰς δύο· εἰς τὰ τοῦ ἠρέμου ἠλεκτρισμοῦ, τοῦ καὶ στατικοῦ ἠλεκτρισμοῦ προσονομαζομένου καὶ εἰς τὰ τοῦ κινήτου, τοῦ καὶ δυναμικοῦ.

Παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ὁ Θαλῆς 600 π. χ. καὶ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ὁ Πλίνιος κατὰ τὴν πρώτην μ. χ. ἑκατονταετηρίδα παρατήρησαν ὅτι ἡ ἠλεκτρος τριβομένη ἐν ὑφάσματι ἐξ ἐρίου ἔλκει καὶ ἀπωθεῖ ελαφρά τινα σωματία. Οὐδεὶς ὅμως τότε ἐγίνωσκεν ὅτι τὸ μικρὸν αὐτὸ πείραμα ἔμελλε μετὰ παρέλευσιν πολλῶν αἰώνων νὰ γίνῃ αἰτία παραγωγῆς θαυμασίων ἀνακαλύψεων εἰς τε τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας, καὶ ἰδίως τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ ἀλεξικεραύτου καὶ τῆς συγκοινωνίας ἀπάσης τῆς ὑψηλίου δι' ἐνὸς συνδέσμου (réseau) ἢ σύρματος ὑποβρυχίου ἢ καὶ ἐναερίου.

Οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς ἀναφέρουσιν ὅτι ὁ βασιλεὺς τῶν Ῥωμαίων Νουμᾶς διὰ γοητείας κατήγαγε τὸν κεραυνόν, ὁ δὲ Τύλλος Οὐτίλλιος μιμηθεὶς αὐτὸν καὶ μὴ ἐπιτυχῶν ἐπλήγη ὑπὸ τοῦ κεραυνοῦ καὶ ἀπέθανεν.

Οἱ Θράκες δὲ κατὰ τὸν Ἡρόδοτον ἐξετόξευον βελεῖς εἰς τὰ νέφη πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ κεραυνοῦ.

Μετὰ ταῦτα ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ Θεοφράστου ὅτι καὶ ἕτερα σώματα ἔχουσι τὴν αὐτὴν τοῦ ἠλεκτροῦ ιδιότητα, ὡς ὁ υἰάκυνθος ἠλεκτριζόμενος διὰ τῆς θερμότητος ἔλκει καὶ ἀπωθεῖ τὴν αἰθάλην.

Τοιαύτας σμικρὰς γνώσεις περὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ εἶχον ὅτε Πλάτων, ὁ μετ' αὐτὸν ὁ Πλούταρχος καὶ ἄλλοι. Ἴδου τί ἀναφέρει ὁ Πλούταρχος περὶ ἠλεκτροῦ «τὸ δ' ἠλεκτρον πάντα κινεῖ καὶ προσάγεται κοῦφα πλὴν ὠκίμου καὶ τῶν ἐλαίων» βρεχομένων· ἡ δὲ σιδηρίτης λίθος (μαγνήτης) οὐκ ἄγει τὸν σίδηρον ἀν' σκορόδῳ χρυσῆ. Τούτων γὰρ ἔμφανη τὴν πείραν ἐχόντων, χυλεπόν» εἶναι τὴν αἰτίαν εἰμῆ καὶ παντελῶς ἀδύνατον» καταμαθεῖν.» (Πλούταρχ. Συμποσ. Βιβλ. II. πρόβ. 7.) Αἱ περὶ ἠλεκτρισμοῦ γνώσεις τῶν ἀρχαίων ἦσαν λοιπὸν λίαν περιορισμέναι καὶ οὐδεμίαν θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν ἔλαβον ἀνάπτυξιν μέχρι τοῦ δεκάτου ἐβδόμου αἰῶνος, ὅτε ὁ Γουλιέλμος Γιλβέρτος, ἰατρός τῆς Βασιλείσης τῆς Ἀγγλίας Ἐλισάβετ, μελετήσας τὸ φαινόμενον τῆς ἔλξεως τοῦ σιδήρου ὑπὸ τῆς σιδηρίτιδος λίθου, ἀνεῦρεν ὅτι καὶ ἕτεραι πολλαὶ οὐσαὶ διὰ τῆς τριβῆς ἔλκουσι καὶ ἀποθῶσιν ελαφρότερα σώματα, οἷα ὁ ἀδάμας, ὁ σάπφειρος, ὁ ἀμέθυστος, ὁ ὑελος, τὸ ἠλεκτρον, ὁ ἰσπανικὸς κηρός, ὁ ὀπάλλιος λίθος, ἡ ῥητίνη καὶ ἕτερα πολλὰ, ὡς ὁ χάρτης τριβόμενος δι' ἐριούχου ἔλκει πολλὰ λεπτὰ τρίμματα λεπτοτέρου χάρτου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Βέλλερ παρατήρησας πρῶτος τὸν ἠλεκτρικὸν σπινθῆρα ἠγνόησε τὴν ταυτότητα αὐτοῦ πρὸς τὸν κεραυνόν.

Μετὰ μικρὸν δὲ ὁ Ἄγγλος Γράντ τὸ 1727 ἀνεκάλυψεν ὅτι ὁ ἠλεκτρισμὸς διαδίδεται δι' ἀγωγῶν ἢ ἠλεκτραγωγῶν, καὶ ὅτι τὰ μὲν τῶν σωματῶν εἰσὶν ἠλεκτραγωγὰ τὰ δὲ ἀνηλεκτραγωγὰ πρὸς δὲ ὅτι ἡ μὲν ῥητίνη, ὁ ἀδάμας, τὰ ἔλαια, τὸ ἠλεκτρον, κλπ. κωλύουσι τὴν διάβασιν τοῦ ἠλεκτρικοῦ ῥευστοῦ, τὰ δὲ μέταλλα τὰ ὀξεῖα ὕγρα, τὸ ὕδωρ, τὰ δέρματα τῶν ζώων ἀφίνουσιν ἐλευθέραν τὴν δίοδον αὐτοῦ. Διὰ τῶν δύο τούτων ἀνακαλύψων μεγάλως ἡ ἐπιστήμη προώθησε (α).

Τὴς ἀνακαλύψεις αὐτὰς παρηκολούθησαν ἡ τοῦ ὑελώδους ἢ θετικοῦ καὶ τοῦ ῥητινώδους ἢ ἀρνητικοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἐφεύρεσις ὑπὸ τοῦ Δυρκίου, ταύτην δὲ ἡ τοῦ Ἀββᾶ Νολλέτου ἐφεύρεσις τῆς

(α) Les grandes inventions anciennes et modernes sur les sciences, les arts et l'industrie par Figuiet page 242.

ἠλεκτρικῆς μηχανῆς τροποποιηθείσης ὑπὸ τοῦ Οδοβόριου καὶ Χάουσεν καὶ κατὰ τὸ 1768 ἐπιδιορθωθείσης ὑπὸ τοῦ Ἄγγλου Ῥάμσден.

Μετὰ ταῦτα ἀνεφάνησαν τὰ διάφορα ἐργαλεῖα τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, τὸ ἠλεκτρόμετρον ὑπὸ Δυρκίου, τὸ ἠλεκτροφόρον ὑπὸ τοῦ Βόλτα καὶ τὸ ἠλεκτροσόπιον ὑπὸ τοῦ Κολόμβου.

Ὁ δὲ Ὀθων Γουερίκιος μελετήσας καλῶς τὰ περίεργα φαινόμενα τῆς μυστηριώδους ταύτης δυνάμεως ἀπέδειξεν ὅτι ὁ ἠλεκτρισμὸς εὐκόλως ἠδύνατο νὰ διέλθῃ τοὺς μεταλλίνοους ἀγωγούς δι' ἀπλῆς ἐπαφῆς εἰς αὐτὸν ἀποδίδεται ἡ ἐφεύρεσις τῆς ἀεραντλίας.

Μόνος ὁ ἀθάνατος Φραγκλῖνος ἔμελλε νὰ συλλάβῃ τὴν μεγάλην ἰδέαν τῆς χρήσεως τοῦ ἠλεκτρισμοῦ εἰς τηλεγραφίαν ἢ τηλεγραφικὴν ἀνταπόκρισιν, ἀλλὰ περὶ ταύτης οὔτε ἔπραξεν, οὔτε ἔγραψεν. Οὗτος διέγνωσεν ὅτι καὶ ἡ ἀτμοσφαῖρα, ἰδίως δὲ τὰ νέφη εἰσὶ πλῆρη ἠλεκτρικῆς δυνάμεως διὰ τοῦ ἐξῆς πειράματος· ἔλαβε δράκαιναν πετῶσαν (ἀετὸν) καὶ πρὸς τὴν χορδὴν προσῆψε μετ' ἀλλοὺς ἀγωγὸν ἀπολήγοντα εἰς ἐξὺ καὶ ὕψωσε ταύτην ἐν τῇ ἀμφοσφαίρᾳ ἐν ἡμέρᾳ νεφελώδει· δι' αὐτῆς δὲ συνέλεξε τὸσαύτην ἠλεκτρικὴν ὕλην ὅστε ἐπλήρωσε μίαν Λουγδουρικὴν λάμπην. Τοῦτο ἐγένετο κατὰ τὸ 1752. μ. X.

Ἐπιστολὴ τις ἀνώνυμος φέρουσα τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα Κ. Μ. ἀνεφάνη μετὰ ταῦτα περιγράφουσα τὸν ἠλεκτρισμὸν ὡς τηλεγραφικὸν μέσον. Ὁ συγγραφεὺς ταύτης διέμεινε μέχρι τοῦδε ἄγνωστος, καταχωρήσας αὐτὴν εἰς τὴν Σκωτικὴν Ἀποθήκην (Scot's magazine from Renfrew) ἐκ Ῥεμφριού τὴν 4 Φεβρουαρίου 1753.

Κατὰ δὲ τὸ 1774 ὁ σοφὸς ἐκ Γενεύης Γεώργιος Λοδοβίκος Λεσάγιος (George Louis Lesage) καθηγητῆς τῶν Μαθηματικῶν ἐν Γενεύῃ, συνέστησε νέον σύστημα τηλεγράφου, οὐδὲλως γινώσκων τὴν ἐκ Ῥεμφριού ἐν τῇ Σκωτικῇ Ἀποθήκῃ γραφεῖσαν ἐπιστολήν. Τὸ σύστημα τοῦτο συνέκειτο ἐξ εἰκοσιτεσσάρων μεταλλίνων συρμάτων κεχωρισμένων ἀπ' ἀλλήλων καὶ κεκλεισμένων ἐντὸς οὐείας ἀνηλεκτραγωγῶ. Ἐκαστον σύρμα ἀπέληγεν εἰς ἔλασμα (tige) φέρον μικρὰν σφαῖραν ἐντερίωνης ἀκταίας κρεμασμένην ἐκ μεταξωτοῦ νήματος· θιγόμενου ἐνὸς τῶν συρμάτων τούτων διὰ βάρβδου ἐξ ἰσπανικοῦ κηροῦ ἠλεκτρισμένης διὰ τριβῆς, ἡ σφαῖρα τῆς ἐντερίωνης τῆς ἀκταίας ἀπωθεῖτο, ἡ δὲ ὄνησις αὕτη ἐδείκνεν ἐν γράμμα τοῦ ἀλφabethου (Les grandes invent : anc. et mod. par Figuier page 290).

Περὶ τὸν αὐτὸν σχεδὸν χρόνον καὶ διάφοροι ἄλλοι φυσικοὶ ἐπενόησαν μετὰ μείζονος ἢ ἐλάσσονος ἀκριβείας σκευάσματα τεθεμελιωμένα ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς, δηλαδὴ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἠλεκτρικοῦ ῥευστοῦ εἰς τὴν τηλεγραφίαν, καὶ τοιοῦτοι ἦσαν ἐν Ἰσπανίᾳ μὲν κατὰ τὸ 1787 ὁ Βετταγκούρτιος, ἐν Γαλλίᾳ ὁ Λομόνδ, ἐν Γερμανίᾳ κατὰ τὸ 1794 ὁ Ρέιζερ, ὁ Σάλβας ἱατρός ἐν Μαδρίτη κατὰ τὸ 1796 καὶ ὁ Ρολάνδος κατὰ τὸ 1823.

Πάντα ὅμως τὰ συστήματα ταῦτα ἀπέβαινον ἀτελεσφόρητα, διότι ἡ παραγωγὴ τοῦ ἠλεκτρικοῦ ῥευστοῦ καθίςατο δυσκολωτέρα, διότι ἕνεκα τῆς ὑγρασίας ἢ τῆς ξηρότητος τῆς ἀτμοσφαιρας δυσκόλως ἠδύνατο νὰ μονώσῃ τοὺς ἀγωγούς οὗς διέτρεχεν ὁ στατικὸς ἠλεκτρισμός.

Ἐν δὲ τῇ Ἰταλίᾳ ἀνεκαλύφθη νέος κλάδος, ἀπόρροια τῆς ἠλεκτρικῆς δυνάμεως, ὁ Γαλθανισμὸς, κληθεὶς οὕτως ὡς ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ περιφήμου ἐφευρετοῦ αὐτῆς Γαλθάνη, ἱατροῦ ἐν Βολωνίᾳ, ὅστις παρασκευάσας ποτὲ φυσικοὺς βατράχους καὶ ἐκθέσας αὐτοὺς διὰ σιδηροῦ ἀγκίστρου εἰς τὸν ἐξώστην, τὸν ὄντα ὡσαύτως σιδηροῦν, παρετήρησεν ὅτι οἱ βάτραχοι οὗτοι σπασμωδικῶς ἐτινάσσοντο καὶ ἐκινῶντο ἀενάως οἱ μῦς τῶν, ὅθεν ἐσυμπέρανε ὅτι τοῦτο παράγεται ἐξ ἀτμοσφαιρικοῦ ἠλεκτρισμοῦ, γνωστοῦ ἤδη γενομένου διὰ τοῦ φραγκλινείου πειράματος, ἀλλ' ἐπιθυμῶν νὰ διαγνώσῃ καλῶς τὸ φαινόμενον ἔθεσεν αὐτοὺς εἰς δωμάτιον καλῶς κεκλεισμένον ἐπὶ τῆς τραπέζης του πλυσίου πηγῆς ἠλεκτρικῆς δυνάμεως, ἅμα δὲ ἐγγύσαντος τοῦ βοηθοῦ του τοὺς μῦς διὰ τῆς σμίλης, πάραυτα οἱ μῦνες ἤρχισαν νὰ κινῶνται ἀενάως.

Τὰς περὶ τούτου κρίσεις πολλοὶ φυσικοὶ ἀπεδέχοντο, ἄλλοι δὲ ἀντέτεινον, μέχρις οὐ ἀνεφάνη ὁ Βόλτας, ὅστις ἐφευρὼν τὴν ἐκ τοῦ ὀνόματος του κληθεῖσαν Βολταϊκὴν στήλην ἐπεξήγησε πολλὰ φαινόμενα τοῦ Γαλθανισμοῦ καὶ ἰδίως τὰς κινήσεις τοῦ βατράχου, ἀποδείξας ὅτι αἱ κινήσεις αὐταὶ προέρχονται ἐκ τῆς ἐπαφῆς τῶν μετ' ἄλλων καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν πολλῶν πηγῶν τῶν ἐνυπαρχουσῶν τοῖς ζώοις ὡς ἐδόξαζεν ὁ περιφανὴς Γαλθάνης.

Ἡ στήλη του αὕτη συνέκειτο ἐκ χαλκίνων πλακῶν συννηνωμένων ἐταίραις ἐκ ψευδαργύρου, καὶ ἀποτελουσῶν τὸ καλούμενον ξεῖρος. Διαχωρίζοντες δὲ αὐτὰς ἀπ' ἀλλήλων δι' ὑφάσματος ἐξ ἐρίου βεβεργμένου τῷ κοινῷ διαλελυμένῳ ἄλατι καὶ θέτοντες πολλὰ ζεύγη ἀλλεπαλήλως κατὰ τὴν τάξιν, σχηματίζομεν τὴν κληθεῖσαν καὶ μέχρι

τουδε καλουμένην *Βολταικήν στήλην*. Ο χαλκός χρησιμεύει ως θετικός της στήλης πόλος, ο δε ψευδάργυρος ως αρνητικός ή παραγομένη ηλεκτρική δύναμις εν τῷ πρώτῳ ζεύγει διαπερᾶ τὸν ψευδάργυρον και μηδενίζεται ως εκ τῆς ἐπαφῆς αὐτοῦ με τὴν γῆν τὸ δεύτερον ἐπιτεθὲν σκευός γεννᾷ νέον ηλεκτρισμὸν και διαπερᾶ τὸ ως διάφραγμα θεωριζόμενον ὕψοςμα ἐξ ἑρίου βροσσογόμενον, και μεταβαίνει εις τὸν προβήθέντα τελευταίον χαλκόν, ἔνθα συμμιγνύμενον μετὰ τοῦ θετικοῦ μηδενίζει τὸν ἐνοπάρχοντα ἀρνητικόν, ὥστε μένει μικρὰ ποσότης ηλεκτρισμοῦ. Οὕτω καθεξῆς εκ τοῦ ἀνωτάτου ζεύγους μέχρι τοῦ κατωτάτου παράγεται μία δύναμις, ἀλλὰ λίαν ἀδύνατος, ὥστε δὲν γίνεται πηγὴ βροστοῦ μεγάλου και διαρκούς διὰ τὴν Τηλεγραφίαν.

Μόνος ὁ Γρόβιος ἐφεῦρε τὰς διὰ δύο ὑγρῶν στήλας, αἵτινες καθ' ἑκάστην τελειοποιούνται ὑπὸ πολλῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ. Παραλείπομεν τὴν ἐν εἵδει ἀρθαίου ἢ σκάφης ηλεκτρικήν πηγὴν τοῦ Βολλαστών, τοῦ Μουγιγίου και ἄλλων.

Μετὰ τὴν τελειοποίησιν τῆς Βολταικῆς στήλης εὑρεθείς ὁ δυναμικός ηλεκτρισμός πάραυτα ἐφημερίσθη εις τὸν ηλεκτρικὸν τηλεγράφον.

Κατὰ τὸ 1811 ὁ Σόμεριγγ ἐφεῦρε νέον εἶδος τηλεγράφου ἔχοντος, ὅσα τὰ γράμματα και αἱ δέκα ἀριθμοί, σύρματα ὧν αἱ ἅκραι ἀπολήγουσαι εις ἀργυρᾶς ἀνωκάς ἐβυθίζοντο ἐν τῷ ὕδατι, και ὅτε τις ἔθετεν εις ἐπαφήν δύο ἅκρας τῶν συρμάτων με τοὺς δύο πόλους στήλης τινος, τὸ ὕδωρ διαλυόμενον εις τὰς δύο συνηνωμένους ἅκρας, ἐδείκνυε δύο σημεῖα.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ὁ Ἀμερικανὸς Κόξ ἐφεῦρεν ἕτερον σύστημα ἀνάλογον, βασιζόμενον εις τὴν ἀποσύνθεσιν χημικῶν οὐσιῶν.

Κατὰ τὸ 1820 ὁ ἐκ Δανίας περιώνυμος φυσικός Ἑρστέδης (Oersted) ἀνεκάλυψε τὴν παραγομένην ἑκκλισιν τῆς μαγνητικῆς βελόνης διὰ τῶν βολταικῶν βροστών. Τὸ λαμπρὸν τοῦτο κατόρθωμα ἐτελειοποίησεν ὁ Ἀμπέρ ὑποδείξας νέον τηλεγράφον, δι' οὗ τὰ σημεῖα τοῦ ἀλφάβητου ἐδεικνύοντο δι' ἰσορῆτων μαγνητικῶν βελόνων, ὅσα και τὰ γράμματα τὸ σύστημα τοῦτο τελειοποιηθὲν εἶναι ἐν χρήσει εις τὴν Ἀγγλίαν. Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Ἀραγὼ (α) και ὁ Φαραδέης ἐφεῦρον

(α) Ὁ Ἀραγὼ παρεδέχετο ὅτι τὸ φῶς, ὁ ηλεκτρισμός, ὁ μαγνητισμός, και τὸ θερμογόνον εἰσι φαινόμενα παραγόμενα ἀπὸ τὰς διαφόρους τροποποιημένας δονήσεις ἐνός μονωτικοῦ βροστοῦ. Ἡ διδασκαλὶα αὐτῆ χρηζουσα τῆς διὰ τῆς

τὸν πρόσκαιρον μαγνητισμὸν τοῦ σιδήρου διὰ τῶν ηλεκτρικῶν βροστών και τὰ κυριωδέστερα φαινόμενα τοῦ ἐξ ἐπιρροίας ηλεκτρισμοῦ. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἀνεκαλύφθησαν στήλαι διὰ δύο ὑγρῶν εὐσταθῶν και διαρκῶν, ἔκτοτε δὲ ἀνεφάνησαν ηλεκτρικοὶ τηλεγράφοι πρακτικοὶ τοὺς ὁποίους ὁ Βίστων (Wheastone) Στείνχειλ και ὁ Βρεγγιέτος κατέστησαν λίαν χρησίμους. Πρώτος δὲ αὐτῶν εἶναι ὁ γραμματοδείκτης τηλεγράφος, κατασκευασθεὶς βαθμοδεικτικῶς κατὰ τὸ ἔτος 1837.

Κατὰ τὸ 1838 ὁ Ἀμερικανὸς Μόρς παρουσίασε μηχανὴν γράφουσαν τὰ γράμματα διὰ μοχλοῦ χαραττόμενα δι' αἰχμῆς ἐπὶ τοῦ χάρτου ἐν συνδυσμῷ στιγμῶν και γραμμῶν. Τὸ σύστημα τοῦτο ὑπερίσχυσε και εἶναι ἐν χρήσει παρὰ πᾶσι τοῖς τηλεγραφείοις τῆς Εὐρώπης ἐκτός τινων μερῶν τῆς Ἀγγλίας. Ἐσχάτως ὅμως ὁ μὲν Βίστων προσέθηκε τὴν ἀναγεννητικὴν μηχανὴν (relai), ὁ δὲ Στείνχειλ τὴν χρῆσιν τῆς γῆς ὡς σύρμα τοῦ ἀρνητικοῦ βροστού, και τὸ εἶδος τοῦτο εἰσήχθη καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην. Τέλος ὁ Μπάκ ἐδημοσίευσεν ἕτερον σύστημα παράγον τὰ αὐτὰ σημεῖα ἀλλὰ διὰ χημικῆς ἀποσύνθεσως ἀπεκάλυψε δὲ αὐτὸν ηλεκτροχημικὸν τηλεγράφον, ὅστις ἀντιστάς ἐπὶ πολὺ ἐν Ἀμερικῇ κατὰ τοῦ Μορσείου συστήματος τέλος ἠττήθη.

Ἰπάρχει και ἄλλο εἶδος τηλεγράφου ἐφευρεθὲν ὑπὸ τοῦ Θωμαῆ Ἰωάννου και τοῦ Αἰγνητῆ γράφον και διὰ μελάνης. Ἡ πρώτη τηλεγραφικὴ γραμμὴ κατασκευασθεῖσα ὑπὸ τοῦ Βίστωνος ἦν ἡ ἀπὸ Λονδίνου μέχρι Βιρμινγάμης, ἐν δὲ τῇ Γαλλίᾳ ὁ ἐκ τῶν Παρισίων μέχρι Ρουέν κατὰ τὸ 1844, ἀντικαταστήσασα τὸν ἀέριον τηλεγράφον, ὃν ὑπέδειξεν ἐν Γαλλίᾳ ὁ Κλαύδιος Σάππος και ὅστις πεντήκοντα ἔτη διήρκεσεν ἐπιτυχῶς.

Ἐν Τουρκίᾳ ἡ πρώτη γραμμὴ ἐγένετο μετὰξὺ Βάρνης, Σούμλας και Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τὸν Κριμαϊκὸν πόλεμον και ἔφερε τὰς πρώτας ἀγγελίας εις τὴν Εὐρώπην περὶ δύο μεγάλων νικῶν τῶν συμμαχικῶν στρατευμάτων.

Ἐν δὲ τῇ Ἑλλάδι πρώτη κατασκευάσθη ἡ μετὰξὺ Σύρου και Πειραιῶς διὰ καλωδίου γραμμὴ, ἀκολούθως ἡ τῶν Ἀθηνῶν ἐναέριος και ἡ τοῦ Αἰγίου, Πατρῶν, Κορίνθου, Θηβῶν, Ἀργους, Δαμίας, Ναυπλίας Λεβαδειᾶς και Τριπόλεως. Ἡ χρῆσις ἐπικυρώσεως τοῦ χρόνου μαρτυρίας ἀνατρέπει τὸ οἰκοδόμημα τῆς Νεωτοναίου διδασκαλίας περὶ ἐκβολῆς μορίων ἐκ τῶν σωμάτων.

σις διαφόρων ὑποβρυχίων καλωδίων παρέσχε τὰ μέσα τῆς ταχείας συγκοινωνίας διὰ τῶν θαλάσσαν και ποταμῶν ἀπὸ τοῦ ἐνός μέχρι τοῦ ἄλλου ἅκρου τῆς ὑψηλίου.

Ὁ τηλεγράφος χρησιμεύει σήμερον ἐκτός τῆς ἀποστολῆς διαφόρων διπλωματικῶν και ἐμπορικῶν ἀλληλογραφικῶν, εις τοὺς σιδηροδρόμους και εις τὴν Μετεωρολογίαν. Ὁ βουλούμενος νὰ λάβῃ ἐντελῆ ἰδέαν τῆς ἱστορίας τοῦ ηλεκτρικοῦ τηλεγράφου ἄς ἀναγνώσῃ τὸ μοναδικὸν σύγγραμμα τοῦ Ἀββᾶ Μωωνῶ (Abbé Moigno) σοφοῦ συντάκτου τῆς ἐφημερίδος ὁ Κόσμος.

I. Γ. ΧΡΥΣΟΒΕΡΓΗΣ.

ΜΩΣΑΪΚΟΝ.

Ἄπασαι αἱ μεγάλαί και ὑψηλαί κατακτήσεις εἶναι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον τὸ γέρας τῆς ἠραστότητος.

Βίκτωρ Οὐγῶ.

Ἡ σοφία εἶναι εις τὸ στόμα τῶν γερόντων ὡς τὸ μέλι εις τὸ στῆθος παλαιοῦ δένδρου.

M. Delapatine.

Οἱ ἄνδρες ὅταν δὲν ἦναι πολὺ ἀνώτεροι τῶν γυναικῶν, εἶναι πολὺ κατώτεροι αὐτῶν.

Ἀλφόνσος Κάββ.

Ὅταν ἐλεῇ τις τοὺς πτωχοὺς δανείζει εις τὸν θεόν ὁ θεὸς θὰ ἐξοφλήσῃ τὸ χρέος του.

La Baumelle.

Ἡ ποίησις ὑπάρχει εις τὸ πνεῦμα τῶν ιδεῶν.
De Joubert.

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Ἐκ πολλῶν γενομένων παρατηρήσεων ἐξάγεται ὅτι αἱ καλούμεναι ἐν τῇ οἰκουμένῃ γλῶσσαι και διάλεκτοι συμποσοῦνται εις 5,860, ἐξ ὧν γλῶσσαί μὲν 48 ἐν Εὐρώπῃ, 153 ἐν Ἀσίᾳ, 418 ἐν Ἀφρικῇ, 424 ἐν Ἀμερικῇ και 447 ἐν Ὀκεανίᾳ· διάλεκτοι δὲ 5,000 περίπου διαμεμορασμέναι καθ' ὅλην τὴν γῆν.

Τὰ διάφορα ἀλφάβητα. Τὸ ἀλφάβητον τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης περιέχει 24 γράμματα, τῆς Γαλλικῆς 26, τῆς Ἀγγλικῆς 26, τῆς Ἰταλικῆς 20, τῆς Ἰσπανικῆς 27, τῆς Γερμανικῆς 26, τῆς

Σλαβικῆς 27, τῆς Ρώσσικῆς 41, τῆς Λατινικῆς 22, τῆς Ἑβραϊκῆς 22, τῆς Ἀραβικῆς 28, τῆς Περσικῆς 32, τῆς Τουρκικῆς 33, τῆς Σινκεριτικῆς 50 και τῆς Σινικῆς 214.

* Ἡ διὰ τῶν μηχανῶν προσγερομένη οἰκονομία τοῦ χρόνου. Πρὸ ἐνός περιόπου αἰῶνος μόλις τετρακόσιοι ἐργάται ἔκλωθον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τόσον νῆμα βαμβακίου ὅσον σήμερον κλώθει εις ἐργᾶτης κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα· και διὰ τὴν ἀλεσθῆ μίαν ὠρισμένη ποσότης σίτου ἀπητοῦντο ἑκατὸν πενήκοντα χεῖρες πλείοτερον παρ' ὅτι σήμερον, ἑκατοντάκις δὲ περισσότεραι χεῖρες διὰ τὴν πλεχθῆ ἢ αὐτὴ ποσότης (τριγᾶπτου) δαντέλλας. Πρὸς διύλισιν τῆς ζαχαρώσεως ἀπαιτοῦνται σήμερον τόσαι ἡμέραι ὅσοι πρὸ τριάκοντα ἐτῶν ἀπητοῦντο μῆνες. Ἄλλοτε μόλις ἐν διαστήματι ἐξ μηνῶν ἐπέθετον τὸν ὑδράργυρον ἐπὶ τῶν καθρεπτῶν, ἐνῶ σήμερον ἡ αὐτὴ ἐργασία περατοῦται ἐντός τεσσαράκοντα λεπτῶν τῆς ὥρας· ἡ δὲ μηχανὴ ἐνός πολεμικοῦ δικροῦ σιδηροφράκτου πρώτης τάξεως ἐκτελεῖ ἐργασίαν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ὅσην τεσσαράκοντα δύο χιλιάδες ἵπποι δύνανται νὰ ἐργασθῶσι.

** Στατιστικὴ Ζακύνθου. — Ἀπὸ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1862 μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐγεννήθησαν ἐν τῇ πόλει και ἐξοχῇ Ζακύνθου 1548 βρέφη, ἀπεθίωσαν 830, ἔγειναν γάμοι 324, και εὐρέθησαν ἐν ὄρφανοτροφείῳ νόθα 94.

** Σύρμα χρυσοῦ. — Ἡ τέχνη εις τοσοῦτον βαθμὸν ἐντελείας ἔφθασεν ὥστε δύνανται μίαν λίτραν χρυσοῦ νὰ τὴν κατασκευάσωσι σύρμα τὸ ὅποιον νὰ δύναται νὰ περιβάλῃ ὅλην τὴν περιφέρειαν τῆς γῆς, ἧς ἡ διάμετρος ἔχει ἑκτασιν 4749 μιλίων.

** Καλώδια. — Τὰ καλώδια τῶν ὑποβρυχίων τηλεγράφων, ἅτινα εἶναι εις ἐνέργειαν εις τὴν Εὐρώπην φθάνουσιν εις μῆκος μεγαλῆτερον τῶν 5600 μιλίων. Τῶν καλωδίων τούτων τὸ μῆκος ἀρχίζει ἀπὸ 4—1500 μιλίων, εἶναι δὲ εις βάθος ὑπὸ τὰ ὕδατα 90—400 ποδῶν.

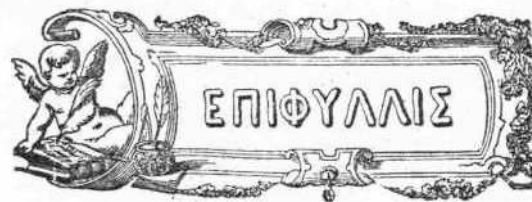
** Ἐφημερίδες ἐν Βρεταννίᾳ. — Εἰς τὸ ἠνωμένον βασίλειον τῆς Μ. Βρεταννίας ἐκδίδονται 4250 ἐφημερίδες διανεμόμεναι ὡς ἐξῆς. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν 919, εις τὴν Οὐαλλίαν 37, εις τὴν Σκωτίαν 440, εις τὰς Βρεταννικὰς νήσους, 14,

εις την Ιρλανδίαν 440. Εξ τούτων 46 εφημερίδες ημερήσιοι δημοσιεύονται εις την Αγγλίαν, 4 εις την Ουαλλίαν, 9 εις την Σκωτίαν, 44 εις την Ιρλανδίαν και 4 εις τας Βρεταννικάς νήσους.

* * Ταχύτης ηλεκτρισμού. — Ο ηλεκτρισμός έχει τσαυτήν ταχύτητα, ὥστε δπελογίσθη ὅτι τρέγει 280,000 μίλλια Αγγλικά ἢ 421,740 ὠρε, ἢ ἑνδεκάκις τὴν περιφέρειαν τῆς γῆς εἰς ἓν δεύτερον λεπτόν.

* * Ζῶα καὶ φυτά. — Υπέλογισθη ὅτι εἰς ὅλον τὸν κόσμον ὑπάρχουν μέχρι τοῦδε 619,800 εἶδη ζῶων ἐξ ὧν 600,000 εἶδη ἐντόμων, 10000 εἶδη ἰχθύων, 6000 εἶδη πτηνῶν, 3000 εἶδη ἐρπετῶν καὶ 800 εἶδη μαστοφόρων. Φυτὰ δὲ ὑπάρχουσιν 100,000 ἐξ ὧν 80,000 εἶναι φανερόγαμα, 10,000 κρυπτόγαμα καὶ 10,000 ἀόριστα εἰσέτι.

* * Τυφλοὶ ἐν Αγγλίᾳ. — Υπολογισμοῦ γενομένου κατὰ τὸ 1862, εὑρέθησαν ἐν Αγγλίᾳ 49,352, ἐν Σκωτίᾳ 2,860 καὶ ἐν Ἰρλανδίᾳ 6,851 τυφλοὶ. Εἰς τοὺς ἀριθμοὺς τούτους προσθετέοι καὶ ἕτεροι 197 διαφορῶν μικρῶν νήσων ὥστε ὁ ὅλικός ἀριθμὸς τῶν τυφλῶν εἶναι 30,000 ἢ εἰς τοῖς χιλίοις ἐπὶ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Αγγλίας. Παρητηρήθη δὲ ὅτι ἡ τύφλωσις εἶναι συνεχεστέρᾳ εἰς τοὺς γεωργικούς ἢ εἰς τοὺς βιομηχανικούς τόπους.

ΕΡΧΟΜΑΙ, φίλοι μου, ἀπὸ τῆν Πρωτομαγιά καὶ μυρίζω, καὶ μυρίζω ὡς ἡ ἀνοθεύση τὴν ὁποίαν ἐδέχθη ἀκουσίως ἡ Κυρία — Ο — διὰ νάμην εἶπω ὡς τὸ βόδον τὸ ὁποῖον τῆς ἠρπάγη ἀκουσίως ἀπὸ τόν . . .

— Ω, τοὺς πειρασμούς μ' ἀποστρέφονται ὡς δαίμονα. — Ἄλλ' ἔχω ὠραίαν καὶ συμπαθεὴ καρδίαν, κύριοι, μὴν εἰσθε τόσο δύσκολοι.

Τὸ βλέπω, ἀδιαφορεῖτε περὶ τῆς καρδίας πλὴν προσέξατε λοιπὸν ὀλίγον εἰς τὴν μορφήν μου, — δὲν εἶναι παρθενική;

Ἄ, τοὺς εὐαίσθητους ὅλοι νοστιμεύονται τὴν

μορφήν μου καὶ τρέχουσι κατόπι μου, οἱ τρελλοὶ!

Πλὴν σπουδάσω, φίλοι μου, σπουδάσω εἰς ἓν παρθεναγωγέον καὶ δὲν ἔχω καιρὸν ν' ἀπατήσω καὶ σᾶς — ὀλίγα βήματα παρ' ἐκεῖ, εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου, ὡ, πόσαι παρθενικαὶ ὠραιότητες, οὐχὶ διὰ ζωγράφημα ἀλλ' ἐζωγραφημένοι μετ' τὸ κατὰ δύναμιν, εἶναι ἔτοιμα ἤδη εἰς ἐργολαβίαν!

Ἀποτείνουμι πρὸς τὰς συμπαθεῖς ἀναγνωστρίδας μου.

— Ἐπιστρέφω, ὠραϊκι μου, ἐπιστρέφω!

— Ἀπὸ τὰ Παρίσια, βεβαίως ἀπὸ τὸν παράδεισον τῶν γυναικῶν! ὦ, εἰπέ μας, εἰπέ μας, νὰ ζῆς, τοὺς συμμοὺς ἔφερες καινοφανῆ, ὠραϊκα πράγματα — ταινίας, τρίχαπτα, ἀλοιφάς, μῦρα, προπάντων μῦρα, μετ' τὰ ὁποῖα ἀλοιφόνται αἱ τρελλὰ γαλλίδες καὶ γίνονται τόσο θελκτικαὶ;

— Ω, τὰς σῶφρονας ἑλληνίδας μου! μετ' ἐξέλθον φαίνεται, ὡς μεταπράτην — διότι φορῶ ἴσως ἓνα πῖλον ἰδιότροπον, λευκὸν πρόσθετον περιζίμιον εἰς χιτῶνα χρώματος, ζηλοτύπου, μετ' λακμοδέτην οὐράνυχρον! ἐνῶ τὸ πλατὺ ζουαδικόν πανταλόνιόν μου δὲν ἔχει ἓν μόνον χρῶμα, καὶ τὸ γελέκιόν μου ἀπεικονίζει ἀνοθεύσην ἴων, ἀφ' οὗ προσαρτάται ἡ χρυσὴ μου ἄλυσος μετ' ὄρθαν ἀθυρμάτων! ὁ κοντός ἐπενδυτής μου, — εἶναι δίχρωμος, ἀλλ' εἶναι ὅμως τοῦ συμμοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ πρὸς τὴν καρδίαν θυλακείου του φαίνεται τὸ μετὰξινόν μου ρινόμακτρον! φορῶ ἐμβάδας, ἀλλὰ τὰ περιπόδια μου ἔχουν, νομίζω, ἐκλεκτὸν χρωματισμόν. — Μόνον λευκὰ χειρόκτικα, εἶναι ἀληθῆς, δὲν φέρω ἀλλὰ δὲν ἤθελα νὰ φανῶ, ὡς νεοπροβιθασμένος ἀνθυπκιστικῆς τοῦ στρατοῦ μετ' πολιτικῆ.

Ὅμως, κυρία μου, δὲν εἶναι ἀνάγκη, νομίζω, νὰ ἐπιστρέψη τις ἀπὸ τὰ Παρίσια διὰ νὰ ἐνδύεται μετ' τὸσπν χάριν — διότι καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας, βλέπετε, εὑρίσκει τις τὰ Παρίσια καὶ σεις ἄγγελοί μου, ἂν ὀλίγον ἀκόμη ἐπιτηδεύητε, ἡ Κυρία Λιζιέ δύναται νὰ σᾶς δώσῃ πιστοποιητικὸν παρισιανῆς πολιτίδος.

Ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς προσφέρω τὴν ἀνοθεύσην μου; ἐπιστρέφω ἀπὸ τοὺς ἀνθρώνας τῶν Σεπολιών, τοῦ Βοτανικοῦ κήπου, τοῦ Βασιλικῆ κήπου, τῶν Πατησίων, τῶν Ἀμπελοκήπων καὶ τὸσους ἄλλους ἀνθρώνας δροσερούς ὡς ἡ νεκρά μορφή σας, καὶ μυροδόλους ὡς ἡ ἀνθοῦσα νεότης σας.

Σεμνύνεσθε, ὠραϊκι μου; μήπως φαίνομαι ὀλίγον κόλαξ;

Ἄλλ' ἡ κολακεία εἶναι ἀνθρώπινος οἱ δαίμο-

νες λέγουσι πάντοτε ἀλήθειαν ὁσάκις πρόκειται νὰ γελάσουν τινὰ τὴν πρώτην Ἀπριλίου μάλισα. Ἦδη χαριετώμεν τὸν Μάϊον, ὅστις ἐμάγευσε ποτὲ τῆς πτωχῆς κόρης τὸν ἐραστήν καὶ θρηνεῖ ἡ Ταλαίπωρος ἕκτοτε:

Ἄ, Μάϊ μου ποῦ μοῦ μάγεψες τὸν ἀγαπητικόν μου,

Μετ' ῥόδα καὶ μετ' γιρσεμιά, μετ' ἠθονίου τὸ λάλο

Καὶ μ' ἀπαρήστη τὴ φτωχή!

Εἶναι ἐχθρὸς ἐπικίνδυνος — θανάσιμος ἐχθρὸς — ὁ Μάϊος, διὰ τὸν ἄστατον ἔρωτα, ὅπως εἶναι συμπαθῆς ἡ πρωτομαγιά διὰ τὸν ἐρωτόληπτον. Ἀπελπισία καὶ ἐλπίς ἐμπερικλείονται, βλέπετε, εἰς τὸν μαγευμένον κάλυκα ἐνὸς βόδου, συμπλέκονται εἰς τὴν ἀρμονίαν μιᾶς ἀνοθεύσης τοῦ Μάϊου καὶ εἶναι ἀπελπισία ἢ ἐλπίς καὶ ἡ ἐλπίς ἀπελπισία.

Ὅσαι τυχοῖν ἐμαγεύθητε τὴν πρώτην τοῦ Μάϊου, σᾶς λυπούμαι, πτωχαί μου, κατεδικάσθητε εἰς ἰσοβία δεσμά! — ἂν δὲ πάλιν ἐμαγεύσατε τινα, σᾶς συγχάριω, κατεκτήσατε μίαν καρδίαν αἰχμαλώτην τῶν νευματῶν σας, ἐνόσω τοῦλάχιστον δικαῆς ὁ δροσερὸς Μάϊος τοῦ βίου σας.

Ἀναγνώστει μου ὑπνηλοὶ, σᾶς εἶδον, ἐξήλθατε εἰς ὑποδοχὴν τοῦ μεγαλοπροπεοῦς Μάϊου, ἐλάθητε μέρος εἰς τὴν δικραπαγὴν καὶ τὴν λεηλασίαν τοῦ ἀνοθεύου κανίστρου του, τὸ ὁποῖον ὑπερβαίνει τὸν μαγικὸν πῖλον τοῦ θαυματοποιῦ Βόσκου! διότι ἀπ' αὐτοῦ μετ' ἐξήρχοντο ἕκατοστὺς μόνον εὐόσμων βόδων, ὡς αἱ κίλλοι τῶν θεωρεῖων τοῦ θεάτρου, πρὸς ἃς προσεφέρθησαν μίαν ἐσπέραν, ὁ δὲ μάγος Μάϊος κατεπλημύρησε τὴν σεμνὴν πόλιν τῆς Ἀθηνᾶς μετ' στεφάνους ὑπερμεγέθεις καὶ ἀνοθεύματα τερατώδεις καὶ ὅλοι ἐκρεμάσατε, ἀπὸ μίαν τοῦλάχιστον, εἰς τὴν θύραν τῆς προσφιλοῦς σας ψυχῆς.

Μετὰ τῶν ἀνθέων ὅμως, εἶναι ἀληθῆς, ὅτι ἐκρεμάσθησαν εἰς τινὰς πολὺ γνωστάς θύρας καὶ περίεργοι τινες Μάϊοι ἐπὶ τινος ἐξώστου μάλισα εὑρέθη τὴν αὐγὴν σκανδαλώδης πρωτομαγιά, ἀλλ' ἐπὶ τῶν μετ' ἡ ἀστυνομία δὲν ἀνεκάλυψεν, ὅτι εἴσθε σεις οἱ ἔνοχοι καὶ ἐπὶ τῆς δὲ, σᾶς ὀρκίζομαι, ὅτι οὐδ' ἐγὼ δὲν γνωρίζω τὸν σκανδαλοποιόν μόνον τοὺς σκανδαλισθέντας γνωρίζω — εἶναι . . . πλὴν ἂν μόνον τὸ ἀρχικὸν στοιχείον τοῦ ὀνόματος αὐτῶν σημειώσω, τὸ σκάνδαλον θέλει διακωνισθῆ! πλὴν σεις δὲν ἀγαπάτε τὰ σκάνδαλα, καὶ κλείω τὸ στόμα.

Ω, καὶ σεις! καὶ σεις, νωγελαὶ ἀναγνώστριαι, ἀφήσατε τέλος πάντων τὴν μαλθακὴν κλίνην σας, διὰ

νὰ ἀναπνεύσητε τῆς χρυσῆς πρωτομαγιάς τὴν δρόσον, διεκόψατε τὰ γλυκύτερα ὄνειρα τῆς αὐγῆς, διὰ νὰ κόψητε, σκληραὶ! τὴν ἐφήμερον ζῶην ἐνὸς βόδου, πρὶν ἢ ἀκόμη ἀνοιχθῆ, τὸ ταλαίπωρον, εἰς τὸ θερμὸν φίλημα τοῦ ἡλίου.

Τὸ εὐγενὲς ὅμως δάκρυ τοῦ μύρου του, τὸ ὁποῖον ἔσταζεν ἐπὶ τοῦ παρθενικοῦ στήθους σας, εἶναι φίλτρον ἀκαταμάχητον τοῦ ἐρωτος τὸ ὁποῖον καὶ ἀγνοεῖτε, παρθένοι μου! — ἡ δοκιμὴ εἶναι εὐκολὸς! κατορθώσατε ἐπιτηδείως πῶς νὰ ἐγγίση τις, ἔσω καὶ μετ' τὴν ἄκραν τοῦ δακτύλου του, τὸ μέρος ἐκεῖνο, ἂν διακρίνεται, καὶ θέλετε ἰδεῖ, ὅτι ὁ ἐγγίσας ἂν ἦναι γέρων ἢ νέος, πνευματώδης ἢ βλάξ, θέλει πέσει πάραυτα ὡς μαγευμένος εἰς τοὺς πόδας σας, ζητῶν ἔλεος ἀπὸ τοῦς γλυκεῖς ὀφθαλμούς σας — τότε, καθόσον ἐνδιαφέρεσθε, τὸ δίδετε ἢ τὸ ἀρνείσθε.

Εἰξέρω μίαν τεσσαρακοντούτιδα ἤδη κυρίαν — μὴ τρομάζετε, δὲν λέγω τὸ ὄνομά της! — διαπρέψασαν ὡς πνευματώδη μόνον, ἥτις διαφυλάττει ἀκόμη τὴν ἐσθῆτα ἐκείνην ἣν ἔφερε πρὸ εικοσιπενταετηρίδος, ὅτε ἠσθάνθη, ὅτι ἔραξεν ἐν παρθένον δάκρυ τοῦ βόδου τῆς πρωτομαγιάς καὶ παρ' ὀλίγον διὰ τοῦ μυστηρίου τούτου νὰ τρελλάνῃ ὀλόκληρον κόσμον, ἡ τρελλή! Ἀκόμη καὶ σήμερα, ὅστις θέλει ἄς δοκιμάσῃ νὰ ἐγγίση τὸ μέρος ἐκεῖνο — μετ' τὴν ἄδειαν καὶ τὴν θέλησιν τῆς κυρίας, ἐννοεῖται — καὶ μολονότι τὸ μῦρον ἐξηγητήθη ἤδη εἰς τοῦ χρόνου τὴν βαρῆν, οὐχ ἥττον θέλει αἰσθάνθῃ τὸ μαγικὸν ἀποτέλεσμα τοῦ γλῆκανισμοῦ, μετ' τὸ ὁποῖον ἐξιππάζει ἀκόμη τὸν κόσμον, ἡ νόστιμος, εἰς τῆς ἀποκρέω τὰς συναναστροφὰς ὅμως . . .

Γνωρίζω δὲ καὶ ἓνα — γεροντοπαλλίκαρον — τὸν γνωρίζετε ὅλοι σας, ὁ πτωχὸς! μετρεῖ ἴσως πεντήκοντα ἡδη πρωτομαγιάς, καθ' ἃς διανυκτηρεύει, καὶ εἰς ἀνθρώνας ἔχει τόσο ἐπιζήλους ἐνίοτε, διὰ νὰ κόψῃ πρώτος, τὸ πρῶτον βόδον τοῦ Μάϊου καὶ ἀποκτήσῃ τὸ μαγικὸν φίλτρον του. Πλὴν ἐνῶ πιστεύη, ὅτι τὸ ἐπέτυχε, κατ' ἔτος εὐρίσκειται ἡπατημένος.

Κατ' ἀρχὰς ἐφαντάσθη, ὁ πονηρὸς, νὰ γίνη μετ' ἐν βόδον ἐπὶ τῆς κομμοδόχης του, τῶν καρδιῶν ὁ κατακτητής! ἀλλὰ τὸ βόδον ἐμαραίνετο ὁσημέραι καὶ ἀπελπισθεῖς νὰ κατορθώσῃ τὸν σκοπὸν του ἤρχισε νὰ προδίδῃ καλοὺς σκοποὺς — περὶ συζυγικῆς ἀποκαταστάσεως — πλὴν καὶ ἐδῶ ἐντελής ἀποτυχία! ἔκοπτε βόδα ἄνευ μύρου καὶ τὸ μυστήριον τῶν διέφευγε πάντοτε!

— Μία δὲ σεμνότυφος, ἐξεφώνει — **in solo** — ρία μου, δὲν ὑπάρχουσιν ἀλλ' ἐγὼ ἀνεκάλυψα μίαν κρυπτομένη ὡς ἡ Φιλομήλα, ὑπὸ τοὺς στάχεις ὅμως:

«Ω, μυροδόλι, Μάϊε, ῥοδοστεφανωμένε·

Μὴ μοῦ μαγεύσης τὴν καρδιά καὶ τὴν ψυχὴν καύμενε·

καὶ ἀνεκλυπτεν ἑκάστοτε διὰ νὰ βεβαιωθῇ, ὅχι ὅτι δὲν ἦτο μαγευμένη, ἀλλ' ἂν ἡ φωνὴ τῆς τοῦλάχιστον ἐμάγευσέ τινα, διότι ἡ μορφὴ τῆς! . . .

— «Ῥόδον . . . κρένον . . . ἰδικά σου»

ἔλεγεν ὁ ἔρασ πρὸς τὴν ψυχὴν ἐκεῖ ὑπὸ μίαν μαγευμένην σιαῖδα:

Τῆς ἐλπίδος πλὴν τὸ φύλλον,

Θὰ τὸ δώσης εἰς τὸν φίλον;

καὶ μόνον τὸν ἔχον ἑνὸς φιλήματος ἤθελεν ἀκούσει, ἂν προσῆγεν ὁ περιέρχων, ἀπάντησις κάμμία δὲν εἶδιδετο.

Οἱ στέφανοι λοιπὸν καὶ αἱ ἀνοδοῖσμαι τοῦ Μάϊου μετὰ τοιαύτης εὐθυμίας ἐπλέκοντο· εὐθυμίας τὴν ὁποίαν ἐχάριζεν ἡ δρόσος τῆς αὐγῆς τοῦ καὶ ἀνεπτέρωνον τὰ μῦρα τῶν ἀνθέων του. — Ἀλλ' αἴφνης, λησταί! ἀκούεται μακρόθεν μίαν ἀπλητισμένη φωνὴ καὶ εἰς τὸν κρότον ἑνὸς πυροβόλου, ὄλος ὁ μαγευμένος κόσμος περίφοβος, πατεῖς με, πατῶ σε, ἐφευγεν ἀσκόπως· ἐγὼ ἐμιμήθην νοήμονάς τινας, οἵτινες, οἰκογενειακῶς ἐκρύβησαν ὑπὸ τοὺς στάχεις καὶ δὲν ἐξῆλθον, θαρρῶν, οἱ τρισάλβιοι, εἰμὴ περὶ τὴν ἐσπέραν, — διὰ νὰ ἦμαι δὲ ἀσφαλέστερος μετημφισέθην εἰς Κυρίαν, — αἱ ὠραῖαι μου ἀναγνώστρια δὲν πιστεύω νὰ μὲ κακίσωσιν διὰ τοῦτο. — Ἀλλὰ μόλις εἶχα καλύψει τὰς ὤμοπλατάς μου, καὶ ἰδοὺ προσέβαλεν ἀπέναντί μου, ὑπὸ τοὺς στάχεις, ἀγένειός τις μορφῆ, ὀλοπόρφυρος καὶ ἀσθμαίνουσα — εἰς τὴν θέν μου ἠθέλησε νὰ ὀπισθοδρομήσῃ — ἐπροσποιήθη ὅτι θὰ φωνάξω.

— Πρὸς Θεοῦ! μὲ λέγει Κυρία, πίπτων ἰκέτης εἰς τοὺς πόδας μου, εἰς εὐζωνος φοιτητῆς τοῦ Πανεπιστημίου μὲ τὸ πορφυροῦν παντελῶνιόν του ἄνευ ἐπενδύτου — ἐάν φωνάξῃτε εἰμαι χυμένος· μὲ καταδιώκουν ὡς ληστὴν, μὴ ταράττῃτε, εἰμαι φοιτητῆς, συνδιασκευάζων ἀπὸ τῆς χθὲς μετὰ τινων φίλων μου, διὰ νὰ χαιρετήσωμεν τὸν Μάϊον. Ἐπειδὴ ὅμως ὑπάρχει δισειδαιμονία τις εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα μου . . . ὅτι γίνεται — μεγάλος ἄνθρωπος — ὅστις τὴν αὐγὴν τῆς πρωτομαγιάς, πρὶν ἔτι ἀνατεῖλῃ ὁ ἥλιος, κατορθώσῃ νὰ συλλάβῃ εἰς τὴν φωλεάν τῆς πέρδικα ἢ ἀηδόνα κοιμημένην, κατσκοπεύμενον, ἀπὸ τῆς χθὲς τὰ περίξ τῶν Πατησίων· πέρδικες ὅμως κυ-

φωλεάν ἀηδόνας εἰς τὴν κορυφὴν ὑψικόμου λεβέκῃς. Δὲν εἶπα εἰς οὐδένα τίποτε, καὶ μὲ καρδίαν πάλλουσαν ἀνέμενα τοῦ μεσονοκτίου τὸ σκότος νὰ ἀναρρήχθῃ ἐκεῖ καὶ πρὸ τῆς αὐγῆς ἀκόμη νὰ συλλάβῃ τὸ πτηνόν. — Ἰδοὺ δὲ τὴν συνέθη·

Ἡ λευκὴ εὐρίσκατο πρὸ τῶν παραθύρων ἑνὸς πύργου, μιᾶς οἰκίας, δὲν εἰζέυρω ἀκριβῶς, κατοικουμένης ὅμως. Ἦτο μεσονοκτίον περίπου, ὅταν ἀνῆλθον ἀμέριμος· πλὴν ἄλλος τις, φαίνεται, παραμονεύων διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, μὲ εἶδεν. Ὅταν κατῆλθον — χωρὶς νὰ φέρω τὴν ἀηδόνα διότι μόνον τὴν φωλεάν τῆς εἶρον, ἔρημον πρὸ πολλοῦ — ἐγλυκοχάραξεν. Μόλις ὅμως ἐπάτησα τὸν πόδα μου κατὰ γῆς, σωρὸς λίθων ἐπέπεσε κατ' ἐμοῦ καὶ δύο, τρία γραῖδια τοῦ χωρίου κακόζηλα, ἔσυραν ὀξείας φωνάς· ἕνας δὲ κακοῦργος χωρικός — Πιάστε τον, τὸν κακοῦργον! τὸν ληστὴν! φωνάζει καὶ πυροβολεῖ κατ' ἐμοῦ· ἡ συνοικία, τὸ χωρίον ὀλόκληρον ἐξηγέρθη εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ληστοῦ. — Ἐγὼ, διῆλθα τινὰς σιαῖδας, ἐπήδησα ὡς ἐδυνήθην τοὺς φράκτας τινῶν κήπων, ἐξῆλθα εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ βαδίζων ὑπὸ τοὺς στάχεις ἔφθασα ἕως ἐδῶ. . .

— Ταλαίπωρο παιδί, εἶπα, λαβῶν ὕφος προστατίδος — ἐσὺ κινδυνεύεις λοιπὸν! ἐπέθεσα τὸ φιλοστοργώτερον φίλημα ἐπὶ τοῦ μετώπου του καὶ ἐν τῇ ταραχῇ καὶ τῇ ἀμυχανίᾳ αὐτοῦ τὸν ἔπεισα, διὰ τὴν σωτηρίαν του νὰ ἐνδυσθῇ τὰ ἡμίση τῶν ἐνδυμάτων μου, καὶ τὸν ἀφήκα ὅπως νὰ ἐπανέλθῃ. — Πλὴν δὲν πιστεύω νὰ μὲ περιμένη ἀκόμη, διότι ἐγὼ μὲν ἐργουμαι, βλέπετε, νὰ σὰς προσφέρω, ὠραῖαι μου ἀναγνώστρια, τὴν ἀνοδοῖσμαι τῆς «πρωτομαγιάς μου» διαρκούσης εἰσέτι τῆς δρόσου τοῦ Μάϊου· ἐνῶ περὶ τὴν ἐσπέραν ἠθεάθη πρὸς τὴν ὁδὸν τῶν Πατησίων ἀνδρική τις κόρη, μὲ ἀτελῆ ἱματισμόν, φέρουσα ὑπὸ τὸ κεντητὸν ἐσωφόριόν τῆς, ἐρυθρὸν ἐθοφύλακος πανταλῶνιον.

ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ.

Λύσις τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ φυλλαδίῳ αἰνίγματος. 3. Τὸ γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου Μ.

ΑΙΝΙΓΜΑ Δ'.

Οὐδὲς μὲ γνωρίζει καὶ ὅμως ὑπάρχω

Οἱ ἔρμητοι τόποι εἶναι σπηλιά μου

Οἱ σοφοὶ μὲ ζητοῦσιν, οἱ τρελλοὶ ἐμὲ φεύγουσιν

Οὐδὲς ἐμὲ ἀκούει οὐδὲς ἐμὲ ὄρῃ.

ΟΙ ΟΠΑΔΟΙ ΤΟΥ ΙΗΟΥ.

(Συνέχεια, ἴδε φυλλαδίον 32).

Ἄμφιβάλλομεν ἂν ὁ κάλαμος δύναται νὰ δώσῃ εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας μίαν ἰδέαν τῆς ὀφείας, ἣν προσέφερεν ὁ χορὸς οὗτος. Ἐν γένει δὲ, ὡς καὶ τὸ ὄνομα χορὸς τῶν θυμάτων ὑπεδείκνυεν, οὐδεὶς ἐδύνατο νὰ εἰσέλθῃ ἐν τῷ χορῷ ἐκείνῳ ἐὰν δὲν ἐκέκτητο ἀλλόκοτά τινα προνόμια, τὰ ὁποῖα τῷ εἶχον ὡστεὶ συγγενεὶς σταλέντες εἰς τὴν λαιμητόμον ὑπὸ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως ἢ τοῦ δήμου τῶν Παραϊσίων, σφαιροβοληθέντες ὑπὸ τοῦ Κολλό-Δερβοῦ, ἢ πνιγέντες ὑπὸ τοῦ Καρρίε. Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ λαιμητομηθέντες κατὰ τὰ τρία ἔτη τῆς Τρομοκρατίας, ὑπερέβαινον κατὰ τὸν ἀριθμὸν τὰ λοιπὰ θύματα, αἱ πλείστα τῶν χορευτῶν στολαὶ, ἦσαν στολαὶ τῶν θυμάτων τῆς λαιμητόμου. Τοιοῦτοτρόπως τὸ μέγιστον μέρος τῶν χορευτριῶν, ὧν αἱ μητέρες ἢ αἱ πρωτότοκοι ἀδελφαὶ ἔπεσαν ὑπὸ τὴν μάχαιραν τοῦ δημίου, ἔφερον τὴν αὐτὴν ἐνδυμασίαν, ἣν αἱ μητέρες καὶ ἀδελφαὶ τῶν ἔφερον κατὰ τὴν τελευταίαν καὶ πένθιμον αὐτῶν στιγμήν, τουτέστιν ἐσθῆτα λευκὴν, ἐπι κάλυμμα ἐρυθροῦν καὶ τὴν κόμην κεκομμένην ἀνωθεν τοῦ τραχήλου. Τινὲς αὐτῶν μάλιστα, ἵνα προσθέσωσιν εἰς τὴν χαρακτηριστικωτάτην ἄλλως ἐνδυμασίαν ταύτην, λεπτομερείας μᾶλλον ἐκφαντικὰς, εἶχον δεδεμένον περίξ τοῦ λαιμοῦ των νῆμα ἐρυθροῦν μετάξινον, λεπτόν ὡς ἡ ἀχμὴ ξυροῦ, τὸ ὁποῖον ἐδείκνυεν τὴν διὰ τοῦ τραχήλου διάβασιν τοῦ πελέκειος τῆς λαιμητόμου.

Ἐπίσης καὶ οἱ ἐν τῷ χορῷ εὐρισκόμενοι ἄνδρες, ὅσοι ὑπῆγοντο εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν, εἶχον τὸ περιλαίμιον τοῦ ἱματίου των κεκλιμένον πρὸς τὰ ὀπίσθεν, τὸ δὲ τοῦ ὑπενδύτου κυματίζον, τὸν τράχηλον γυμνὸν καὶ τὴν κόμην κεκομμένην.

Ἄλλοι ὅμως, ὅπως εἰσέλθωσιν εἰς τὸν χορὸν, ἔπρεπε νὰ ἔχωσιν ἄλλα δικαιώματα· ἀντὶ δηλαδή νὰ μετρώσῃ θύματα ἐν ταῖς οἰκογενείαις των, ἔπρεπεν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι νὰ κάμνωσιν θύματα. Καὶ οὔτοι ἦσαν πολυπληθεστάτοι.

Ἐπὶ τῶν ἐν τῷ χορῷ ἄνδρες τεσσαράκοντα μέχρι τεσσαράκοντα πέντε ἐτῶν ἡλικίας, οἵτινες εἶχον ἀνατραφῆ εἰς τοὺς θαλάμους τῶν ὠραίων ἐταίρων τοῦ III. αἰῶνος, οἵτινες εἶχον γνωρίσει τὴν Κυρίαν Δουβαρρὺ εἰς τὰ ἀνώγαια τῶν Βερσαλλίων, τὴν Σοφίαν Ἀρνούλτου παρὰ τῷ Κ. Λωραγγαί,

τὴν Δουθὲ παρὰ τῷ κόμητι τοῦ Ἄρτοῦ, καὶ οἵτινες ἀπὸ τοῦ πολιτισμοῦ εἶχον ἀρυσθῆ τὸ βερνίκειον, οὕτως εἰπεῖν, δι' οὗ ἐπέχρνον τὴν ἀγριότητα αὐτῶν. Ἦσαν ἀκόμη νέοι καὶ ὠραῖοι, εἰσέρχοντο εἰς τὴν αἴθουσαν σείοντες τὰς εὐώδεις φενάκας των καὶ τὰ μυρίζοντα ρινόμακτρά των, καὶ τοῦτο δὲν ἐγένετο ἀσκόπως, διότι ἂν δὲν ὠσφραίνοντο τὴν ἀμβαριν καὶ τὰ μῦρα, ἤθελον ὠσφραίνεσθαι αἶμα.

Ἐπὶ τῶν πρὸς τοῦτοις ἐκεῖ ἄνδρες εἰκοσιπενταετείς ἢ τριακοντούταις, ἐνδεδουμένοι μετ' ἀπαραμιλλήτου κομψότητος, οἵτινες ἀπετέλουν μέρος τῆς ἐταιρίας τῶν Ἐκδικητῶν, οἵτινες ἐφαίνοντο ὡς κατεχόμενοι ὑπὸ τῆς μονομανίας τοῦ δολοφονεῖν, ὑπὸ τῆς μανίας τοῦ πνίγειν, οἵτινες εἶχον τὴν παραφορὰν τοῦ αἵματος, καὶ τῶν ὁποίων τὴν δίψαν δὲν κατέπαυε τὸ αἶμα, οἵτινες ὅταν τοῖς εἶδιδετο διαταγὴ νὰ φονεύσωσιν ἐφόνευον τὸν ὑποδεικνυόμενον, ἀδιάφορον ἂν ἦτο φίλος ἢ ἀδελφός, οἵτινες ἐθεώρουν ὡς ἔργον συνειδήσεως τὴν ἀκριβείαν τῆς δολοφονίας, οἵτινες ἐδέχοντο προθύμως τὴν αἱματηρὰν συμφωνίαν τοῦ θανατώσαι τὸν δεῖνα ἢ δεῖνα Ἰακωβῖνον, καὶ οἵτινες ἐξεπλήρωνον τοῦτο αὐθωρεῖ.

Ἐπὶ τῶν πρὸς τοῦτοις ἐκεῖ νέοι δεκαοκτῶ ἕως εἰκοσιν ἐτῶν, παιδία σχεδόν, ἀλλὰ παιδία τραφέντα ὡς ὁ Ἀχιλλεὺς ἀπὸ τὸν μυελὸν ἀγρίων θηρίων, ὡς ὁ Πύρρος ἀπὸ τὴν σάρκα ἀρκτων. Ἦσαν μαθητευόμενοι τῶν κλεπτῶν τοῦ Σχιλλέρου, ἦσαν τέλος ἢ γενεὰ ἐκείνη ἢ παράδοξος, ἣτις ἔρχεται μετὰ τοὺς μεγάλους πολιτικούς κλονισμοὺς, ὡς ἦλθον οἱ Τεῖνες μετὰ τὸ χάος, αἱ Ὑδραι μετὰ τὸν κατακλυσμὸν, ὡς ἔρχονται οἱ γύπες καὶ οἱ κόρακες μετὰ τὰς σφαγὰς.

Ἦσαν τὸ φάντασμα ἐκεῖνο τὸ χαλκοπρόσωπον καὶ ἀπαθὲς καὶ ἀδιάλλακτον καὶ ἀμείλικτον, τὸ ὁποῖον καλεῖται ἐκδικητής. Καὶ τὸ φάντασμα τοῦτο συνεφύετο μετὰ τῶν ζώντων, εἰσέρχετο εἰς τὰς περιχρύσους αἰθούσας, ἐκίνησε τὰ ὄμματα, τὰς χεῖρας, τὴν κεφαλὴν.

Ἦ τὸ τρομοκρατικὸν εἶχεν ἐμπνεύσει μέγαν κυνισμόν περὶ τὰ ἐνδύματα, λακωνικὴν λιτότητα περὶ τὴν τράπεζαν καὶ μεγίστην καταφρόνησιν πρὸς ὅλας τὰς τέχνας καὶ τὰ θεάματα. Ἦ θερμιδωρικὴ ἀντιδράσις, τούναντιον εἶχέτι μεγαλοπρεπέος, πλούσιον, πεφροντισμένον· ἐξήντλει ὅλην τὴν πολυτέ-

λειαν και ὄλην τὴν μαλθακότητα, καὶ ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Λουδοβίκου ΙΒ', μετὰ τὴν διαφθάν ὅτι προσέθηκεν εἰς αὐτὰ τὴν ἐκδίχτην καὶ τὸ αἶμα ἰσχυρὸν.

Ὁ Φρερών ἐδώκεν τὸ ὄνομα τοῦ εἰς ὄλην αὐτὴν τὴν νεολαίαν, τὴν ὁποίαν ὠνόμασα Φρερώνιον νεολαίαν ἢ νεολαίαν χρυσοῦ. Ἀλλὰ διατί ὁ Φρερών καὶ ὄχι ἕτερός τις ἔσχε τὴν παράδοξον ταύτην καὶ ἐλεεινὴν τιμὴν;

Τοῦτο ἐγὼ δὲν ἐπιφορτίζομαι νὰ σὰς εἶπω, διότι αἱ ἔρευνάι μου (καὶ ὅταν θέλω νὰ φθάσω εἰς ἓνα σκοπὸν οἱ γνωρίζοντές με θὰ μοὶ ἀποδώσωσι τὴν δικαιοσύνην ταύτην, ὅτι αἱ ἔρευνάι μου δὲν εἶναι ἐπιπόλαιαι) αἱ ἔρευνάι μου δὲν μοὶ τὸ κατέστησαν γνωστὸν. Ἴσως ἐγένετο τοῦτο ἐξ ἰδιοτροπίας τοῦ συρμού, διότι ὁ συρμὸς εἶνε θεότης καὶ αὐτῆς τῆς Τύχης μᾶλλον ἰδιότροπος.

Μόλις οἱ ἀναγνώσται μαζ' σήμερον γνωρίζουσι τί ἦτον ὁ Φρερών, καὶ ἐκεῖνος ὅστις ὑπέβρεξε ὁ θώραξ τοῦ Βολταίρου εἶναι μᾶλλον γνωστὸς ἐκεῖνου, ὅστις ἐγένετο προστάτης τῶν δολοφόνων του.

Ὁ εἰς ἦτον υἱὸς τοῦ ἄλλου. Ὁ Λουδοβίκος Στανίσλαος ἦτον υἱὸς τῆς Ἐλιζῆς Αἰκατερίνης. Ὁ πατὴρ εἶχε ἀποθάνει ἐκ τῆς ὀργῆς ἰδὼν τὴν ἐφημερίδα του διακουπέισαν ὑπὸ τοῦ σφραγιδοφύλακος Μιρομεσνίλ.

Ὁ ἕτερος ὀργισθεὶς ἕνεκα τῆς ἀδικίας, ἧς ὁ πατὴρ του ἐγένετο θυμὸν, ἐνηγκαλίσθη κατὰ πρόωτον μετὰ ζήλου τὰς ἐπαναστατικὰς ἀρχάς, καὶ ἀντί τοῦ φιλολογοῦ ἔτους, θανόντος καὶ ταφέντος τῷ 1775, ἔπλασε τῷ 1789 τὸν Ῥήτορα τοῦ Λαοῦ. Σταλέντος ὡς ἐκτάκτου ἀποσταλμένου ἐν ταῖς μεσημβριναῖς ἐπαρχίαις, ἢ Μασαλλία καὶ τὸ Τουλὼν τηροῦσιν ἀκόμη καὶ σήμερον τὴν ἀνάμνησιν τῶν ὤμοσόντων αὐτοῦ. Ἀλλὰ τὰ πάντα ἐλησμονήθησαν, ὅτε τὴν 9 θερμιδιῶρου ἐκηρύχθη κατὰ τοῦ Ῥοβεσπιέρου καὶ ἐβοήθησεν ὥστε ν' ἀποτίναχθῆ ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἵπερτάτου Ὁντος τὸ ἄγαλμα ἐκεῖνου, ὅστις ἀπὸ ἀπόστολος ἐγένετο θεός.

Ὁ Φρερών, μισούμενος ὑπὸ τοῦ Ὅρους, τὸ ὁποῖον τὸν ἐγκατέλειψεν εἰς τοὺς σκληροὺς δόδοντας τοῦ Μωυσέως Βαύλου, ὁ Φρερών ἀποστρεφόμενος ὑπὸ τῆς Γιρόνδης, ἧτις τὸν παρήτησεν εἰς τὰς ἀράς τοῦ Ἰσανάρδου, ὁ Φρερών, ὡς ἔλεγεν ὁ φοβερός καὶ γραφικὸς ῥήτωρ τοῦ Βάρ, ὁ Φρερών, ὄλως γυμνὸς καὶ κεκαλυμμένος μετὰ τὴν λέπραν τοῦ ἐγκλήματος,

ἐγένετο δεκτὸς, ἐθωπεύθη, ἐπεριποιήθη ὑπὸ τῶν θερμιδιῶριανῶν, ἐπειτα ἐκ τοῦ στρατοπέδου ἐκεῖνων καὶ ἀνευ οὐδεμιᾶς αἰτίας εὐρέθη αἴφνης ἐπὶ κεφαλῆς ἰσχυρᾶς μερίδος νέων σφριγόντων καὶ ζωηρῶν, ἐτέθη μεταξὺ τῶν παντοδυναμῶν τότε παθῶν καὶ τῆς ἀδυναμίας τῶν τὰ πάντα ὑφισταμένων νόμων.

Ἐν τῷ μέσῳ λοιπὸν τῆς χρυσῆς ταύτης Φρερώνειου νεολαίας, τῆς παχυστομούσης καὶ ζωηρᾶς καὶ τὸν λόγον τῆς τιμῆς τῆς εἰς τὰ πάντα πρόσφερούσης, εὐρέθη καὶ ὁ Μοργάν. Πράγμα δὲ ἀκατάληπτον ἀλλ' ἀληθές, ὄλη ἡ νεολαία ἐκείνη, ἐναντίον τῶν ἱματισμῶν οὓς ἔφεραν, ἐναντίον τῶν ἀναμνήσεων, ἃς οἱ ἱματισμοὶ οὗτοι ἐγένων, ἦτον εἰς τὸ ἐπαχρον φαῖδρά.

Ἐξηγήσατε, ἂν δύνασθε, τὸν τερατώδη ἐκεῖνον χορὸν, ὅστις περὶ τὰς ἀρχάς τοῦ ΙΒ' αἰῶνος κατεβίβασεν ἐν τῷ μέσῳ τῶν τάφων πενήκοντα χιλιάδας τῶν πενήμιων αὐτοῦ χορευτῶν.

Ὁ Μοργάν ἐζητεῖ ἀναμφιβόλως τινὰ. Νέος δὲ τις, ὁ ὁποῖος ἐβύθιζεν εἰς θήκην γλυκισμάτων, ἦν τῷ ἔτεινε ἄλλο χάριεν θυμὸν, δάκτυλον ἐρυθροῦν ἐκ τοῦ αἵματος, μόνον μέρος τῆς ἀβράς χειρὸς του, ἠθέλε νὰ τὸν σταματήσῃ διὰ νὰ τῷ δώσῃ λεπτομερείας περὶ τῆς ἐκστρατείας, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπέφερε τὸ αἷματηρὸν ἐκεῖνο τρόπαιον. Ἀλλ' ὁ Μοργάν τὸν προσεμεϊδίασεν, ἔσφιγγε τὴν μίαν του χεῖρα μεταξὺ τῶν χειρῶν του καὶ ἠρέσθη νὰ τῷ ἀποκριθῆ,

— Ζητῶ ἓνα.

— Δι' ὑπόθεσιν σπουδαίαν;

— Τῆς ἐταιρίας τοῦ Ἰηοῦ. Καὶ ὁ νέος μετὰ τὸν καθημαγμένον δάκτυλον τὸν ἀφῆσε νὰ διέλθῃ.

Μία ἀξιολάτρευτος γυνὴ, ἡ ὡς ἠθέλεν εἶπε ὁ Κορνῆλιος μία Μανία, ἧτις εἶχε τὴν κόμην αὐτῆς συγκεκρατημένην ὑπὸ ξιφιδίου με ἀκμήν ὡς ἡ θελόνη λεπτήν, τῷ ἔκλεισε τὴν ὁδόν, λέγουσα,

— Μοργάν, εἶθε ὁ ὠραιότερος, ὁ γενναίτερος καὶ ὁ μᾶλλον ἀξιαγάπητος πάντων ὅσοι παρευρίσκονται ἐνταῦθα. Ἴτε ἔχετε νὰ ἀποκριθῆτε εἰς τὴν γυναῖκα, ἧτις σὰς λέγει ταῦτα;

— Ἐγὼ νὰ τῆ ἀποκριθῶ ὅτι ἀγαπῶ, ἀπεκρίθη ὁ Μοργάν, καὶ ὅτι ἡ καρδία μου εἶναι λίαν στενὴ διὰ νὰ περικλείη ἐν μίσος καὶ δύο ἔρωτας, καὶ ἐξηκολούθησε τὰς ἐρεύνας του.

Δύο νέοι ἐπίσης συζητοῦντες καὶ λέγοντες « εἶνε Ἄγγλος, » ὁ δὲ « εἶνε Γερμανός » ἐσταμάτησαν τὸν Μοργάν καὶ πάλιν. — Ἀ! ἰδοῦ, εἶπεν ὁ εἷς, ποῖος δύναται νὰ μᾶς ἐκβάλῃ ἀπὸ τὴν ἀμφιβολίαν.

— Ὅχι, ἀπεκρίθη ὁ Μοργάν προσπαθῶν νὰ ἀντιπαρέλθῃ, διότι κατεπείγομαι.

— Μίαν μόνον λέξιν εἶπέ μας, ὑπέλαβεν ὁ ἕτερος. Ἐστοιχηματίσαμεν ὁ Σαιν-Ἀμάνδος καὶ ἐγὼ ὅτι ὁ δικασθεὶς καὶ φονευθεὶς ἄνθρωπος εἰς τὴν μονὴν τοῦ Σελλῶνος ἦτο κατ' αὐτὸν Γερμανός, κατ' ἐμὲ δὲ Ἄγγλος.

— Δὲν γνωρίζω, ἀπεκρίθη ὁ Μοργάν, δὲν ἤμην παρών. Ἀπευθύθητε πρὸς τὸν Ἐκτορα ὅστις ἦτο πρόεδρος τῆν ἑσπέραν ἐκεῖνην.

— Εἶπέ μας ποῦ εἶναι ὁ Ἐκτωρ;

— Εἶπατέ μοι μᾶλλον ποῦ εἶναι ὁ Τιφάνγης, διότι ἐκεῖνον ζητῶ.

— Ἐκεῖ κάτω, εἰς τὸ βάθος εἶπεν ὁ εἷς δεικνύων τὸ μέρος τῆς αἰθούσης ὅπου ὁ ἀντίχορος ἐπεκράτει κατ' ὄλην αὐτοῦ τὴν ἑκτασίαν, θὰ τὸν ἀναγνωρίσῃς ἀπὸ τὸν ὑπενδύτην του, καθὼς καὶ ἀπὸ τὸ ὄχι εὐκαταφρόνητον πανταλόνιον του· καὶ ἐγὼ θὰ κατασκευάσω ἐν τοιοῦτον ἀπὸ τὸ δέγμα τοῦ πρώτου παληκαρά, ὅπου ἀπαντήσω.

Ὁ Μοργάν οὐδόλως ἠρώτησε τί ὁ ὑπενδύτης τοῦ Τιφάνγου εἶχε περίεργον καὶ ἀπὸ ὁποίου εἴδους ὑφασματὴν κατασκευασμένον τὸ πανταλόνιον αὐτοῦ, ἀλλὰ κατηθύθη ἀμέσως πρὸς τὸ μέρος, ὅπερ τῷ ὑπέδειξεν ὁ νεανίας καὶ εἶδεν ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἐζητεῖ χορεύοντα μετὰ χάριτος καὶ κομψότητος ἀμιμήτου.

Ὁ Μοργάν ἐνευσε πρὸς τὸν Τιφάνγη, οὗτος δὲ ἔπαυσεν ἀμέσως τὸν χορὸν, ἐχίρηθη τὴν κυρίαν του, ὠδήγησεν αὐτὴν εἰς τὴν θέσιν τῆς, ἐζήτησε συγγνώμην διότι ἠναγκάσθη ἕνεκα σπουδαιότητας ὑποθέσεως νὰ τὴν παραιτήσῃ, καὶ ἐλλὼν ἔλαβε τὸν βραχίονα τοῦ Μοργάν.

Εἶναι ἀνωφελὲς νὰ εἴπωμεν ὅτι τὸ ὄνομα Τιφάνγη, ἀνήκον εἰς ἀρχαῖον τινα πύργον κείμενον ἐν Βοκάγη ἦτον, ὡς ὅλα τὰ ὀνόματα τῶν βασιλοφρόνων, οὓς ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ παρενείραμεν, ὄνομα ψευδές, δι' οὗ ὁ λαβῶν αὐτὸ ἠθέλε νὰ κρύψῃ τὸ ἀληθές του ὄνομα.

Οἱ δύο νέοι μετέβησαν εἰς δωμάτιον, ὅπερ ἦτο, φαίνεται, προωρισμένον εἰς τοιαύτας συνδιαλέξεις, ἀπαιτιύσας τὴν μοναξίαν.

— Τὸν ἴδατε; ἠρώτησεν ὁ Τιφάνγη τὸν Μοργάν.

— Πρὸ μικροῦ τὸν ἀφῆσα, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος. — Καὶ τῷ ἐδώσατε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ βασιλέως;

— Μάλιστα.

— Τὴν ἀνέγνωσεν.

— Ἀμέσως.

— Καὶ ἔκαμεν ἀπάντησιν;

— Ἐκαμε δύο, μίαν ἐγγράφον καὶ μίαν προφορικὴν, ἡ δὲ δευτέρα καταργεῖ τὴν πρώτην.

— Καὶ τὴν ἔχετε;

— Ἴδοῦ αὐτή.

— Γνωρίζετε τὸ ἐμπεριεχόμενον;

— Εἶνε ἀρνητικόν.

— Ἀλήθεια;

— Ἀληθέστατα.

— Γνωρίζει ὅτι ἀφ' ἧς στιγμῆς ἀπωλέσωμεν πᾶσαν ἐλπίδα θὰ τὸν μεταχειρισθῶμεν ὡς ἔχθρον;

— Τῷ τὸ εἶπον.

— Τί ἀπεκρίθη ἐκεῖνος;

— Δὲν ἀπεκρίθη ἀλλ' ὕψωσε τοὺς ὤμους.

— Τί σκοπὸν λοιπὸν νομίζετε ὅτι ἔχει;

— Δὲν εἶνε δύσκολον νὰ τὸ μαντεύσῃ τις.

— Ἔχει ἰδέαν νὰ φυλάξῃ τὴν ἐξουσίαν δι' ἑαυτὸν;

— Νομίζω.

— Τὴν ἐξουσίαν ἀλλὰ τὸν θρόνον;

— Διατί ὄχι καὶ τὸν θρόνον;

— Δὲν θὰ ἐτόλμα νὰ γείνη βασιλεύς.

— Ὄ! δὲν δύναμαι νὰ σὰς εἶπω ἀκριβῶς ἂν σκοπεύῃ νὰ γείνη βασιλεύς· ἀλλὰ κἄτι τι θὰ γείνη.

— Ἀλλὰ τέλος εἶναι στρατιώτης τυχαῖος.

— Σήμερον, φίλτατε, καλλίτερον νὰ ἦνέ τις τυχαῖος στρατιώτης καὶ υἱὸς τῶν ἔργων του, ἢ ἐγγονος βασιλέως.

Ὁ νέος ἐμεινε σκεπτικός· εἶτα δὲ εἶπε.

Θὰ ἀναφέρω ταῦτα εἰς τὸν Καδοῦδάλ.

— Καὶ προσθέσατε ὅτι ὁ πρώτος ὑπατος εἶπε τοὺς ἐξῆς λόγους «Κρατῶ τὴν Βανδέαν εἰς τὰς χεῖράς μου, καὶ ἂν θέλω ἐντὸς τριῶν μηνῶν οὐδ' ἐν καψύλιον ἀνάπτει πλέον.»

— Τοῦτο εἶνε καλὸν νὰ τὸ γνωρίζῃ.

— Ἄς τὸ μάθη λοιπὸν καὶ ἃς ὠφεληθῇ δεόντως.

Τὴν στιγμὴν ἐκεῖνην ἡ μουσικὴ αἴφνης, ἔπαυσεν, ὁ θόρυβος τῶν χορευτῶν διεκόπη, ἐπεκράτησε μεγίστη σιωπὴ, καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῆς σιωπῆς, τέσσαρα ὀνόματα ἐπροσφέρθησαν ὑπὸ φωνῆς ἡχηρᾶς καὶ ἐντόνου.

Τὰ τέσσαρα ταῦτα ὀνόματα ἦσαν τοῦ Μοργάν, τοῦ Γουγιῶν, τοῦ Ἀμιέτ καὶ τοῦ Λεπρέτρ.

— Συγγνώμην, εἶπεν ὁ Μοργάν εἰς τὸν Ἰφάνγη, ἐτοιμάζεται ἴσως ἐκστρατεία τις, ἣς ὁ ἀποτελῶ μέρος. Ἀναγκάζομαι λοιπὸν μετὰ μεγίστης μου λύπης, νὰ σὰς ἀποχαιρέτησω. Μόνον πρὶν σὰς ἀφίσω, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἴδω πλησιέστερον τὸν ὑπενδύτην καὶ τὸ πανταλόνιόν σας, περὶ ὧν μοὶ ὠμίλησαν. Ἔβλεπον περιέργεια, τὴν ὁποίαν ἐλπίζω νὰ μοὶ συγχωρήσητε.

— Πῶς ὄχι, εἶπεν ὁ νέος Βανδαῖος, μετὰ μεγίστης χαρᾶς. Καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὰς λυχνίας, αἰτίνες ἔκαιον ἐπὶ τῆς ἐστίας, μετὰ ταχύτητος καὶ κομποπρεπείας ἐπεράσου.

Ἐπὶ τὸν ὑπενδύτην καὶ τὸ πανταλόνιον ἐφαίνετο ὡς νὰ ἦσαν τοῦ αὐτοῦ ὑφάσματος· ἀλλ' ὅποιον ἦτο τὸ ὑφάσμα ἐκεῖνο, οὐδ' αὐτὸς ὁ ἐμπειρότερον τὰ ὑφάσματα γνωρίζων ἐδύνατο νὰ διακρίνη.

Τὸ πανταλόνιον ἦτο στενόν, ὡς τὰ συνήθη τότε, χρώματος γλυκέως κρεατώδους· τὸ μόνον δὲ ἀξιοπαρατήρητον ἦτον ὅτι οὐδεμίαν εἶχε ραφήν καὶ ἀκριβῶς προσεκολλᾶτο εἰς τὴν σάρκα τοῦ. Ὁ δὲ ὑπενδύτης εἶχε τοῦναντίον δύο σημεῖα χαρακτηριστικὰ, ἃ τίνα εἰλικον τὴν προσοχὴν ἐπ' αὐτοῦ, εἶχε δηλονότι τρεῖς ὅπας σφαιρῶν, τὰς ὁποίας εἶχον ἐπίτηδες ἀφήσει ἀνοιχτάς, καὶ περὶ αὐτὰς ὑγινωδὲς χρώμα τεθειμένον, ὡμοιάζε πρὸς ἐκχυνόμενον αἷμα. Ἐκτὸς τούτου πρὸς τὸ ἀριστερὸν μέρος ἦτο ζωγραφισμένη καρδίαν ἡματωμένην, ἣτις ἐχρησίμευεν ὡς γνώρισμα εἰς τοὺς Βανδαίους.

Ὁ Μοργάν ἐξέτασε τὰ δύο ἀντικείμενα ταῦτα μετὰ τῆς μεγαλειτέρας προσοχῆς, ἀλλ' ἡ ἔρευνά του ἀπέβη ἀκαρπός.

— Ἄν δὲν ἦτο τόσον ἀνάγκη νὰ μακρυνθῶ εἶπεν, ἤθελον ἐγὼ ὁ ἴδιος νὰ ἐξετάσω ταῦτα· ἀλλ' ἰκούσατε ὅτι με φωνάζουσιν καὶ πιθανὸν νὰ ἔρθεσιν νὰ εἰσέλθω εἰς τὴν Ἐπιτροπήν. Ὁ Καδουδάλ ζητεῖ χροῖματα, τὰ ὁποία πρέπει νὰ ἀρπάσωμεν, καὶ ἐπειδὴ ἐγὼ συνήθως ἠγοῦμαι τῶν τοιοῦτων ἐκστρατειῶν, ἂν βραδύνω, εἰς ἄλλος θὰ παρουσιασθῆ ἴσως εἰς τὴν θέσιν μου. Εἶπατέ μοι λοιπὸν, τί εἶδος ὑφάσμα εἶνε τούτου;

— Φίλτατε Μοργάν, εἶπεν ὁ Βανδαῖος, ἠκούσατε ἴσως ὅτι ὁ ἀδελφός μου συνελήφθη εἰς Βρεσσουίρην καὶ ἐτουφεκίσθη;

— Ναι τὸ γνωρίζω.

— Οἱ ἐχθροὶ εἶχον ἀποχωρήσει, ἀφήσαντες τὸ σῶμα αὐτοῦ, τοὺς κατεδιώξαμεν μὲ τὴν σπάθην εἰς τὰς χεῖρας, ὥστε ἐφθάσαμεν ἐξ ὀπισθεν αὐτῶν. Εὖρον τὸ σῶμα τοῦ ἀδελφοῦ μου εἰσέτι θερμόν, εἰς δὲ μίαν τῶν πληγῶν του ὑπῆρχε πεφυτευμένος κλάδος τις μὲ τὴν ἐπιγραφήν ταύτην «Ἐτουφεκίσθη ὡς κακούργος ὑπ' ἐμοῦ Κλαυδίου Φλαγεολέτου, λοχίου εἰς τὸ τρίτον τάγμα τῶν Παρισίων.» Ἐλαβον τὸ πτώμα τοῦ ἀδελφοῦ μου, ἐξέδαρον τὸ δέσμα, τὸ ὅποιον φέρον τρεῖς σφαίρας, ἔπρεπε πάντοτε νὰ κραυγάζη ἐκδικήσιν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου, καὶ κατεσκεύασα ἐξ αὐτοῦ πολεμικὸν ὑπενδύτην.

— Ἄ! εἶπεν ὁ Μοργάν μετ' ἐκπλήξεως, εἰς ἣν κατὰ πρῶτον ἦδη ἀνεμιγνύετο καὶ τις τρόμος, ἃ! ὁ ὑπενδύτης οὗτος κατεσκευάσθη ἐκ τοῦ δέρματος τοῦ ἀδελφοῦ σου; Καὶ τὸ πανταλόνιον;

— Ἄ! τὸ πανταλόνιον εἶναι ἀπὸ ἄλλο πρᾶγμα ἀπὸ τὸ δέσμα τοῦ πολίτου Κλαυδίου Φλαγεολέτου, λοχίου εἰς τὸ τρίτον τάγμα τῶν Παρισίων.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἣ αὐτὴ φωνὴ ἀντήχησε, προσκλιούσα διὰ δευτέραν φοράν καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν τὰ ὀνόματα τοῦ Μοργάν τοῦ Γουγιῶν καὶ τοῦ Λεπρέτρ.

Ἐπὶ τὸν Μοργάν ἔσπευσεν ἐκτὸς τοῦ δωματίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

ΓΟΥΓΙΩΝ, ἈΜΙΕΤ ΚΑΙ ΛΕΠΡΕΤΡ.

Ὁ Μοργάν διήλθε τὴν αἰθουσαν τοῦ χοροῦ ἐν πάσῃ αὐτῆς τῇ ἐκτάσει καὶ διευθύνθη πρὸς μικρὰν αἰθουσαν κειμένην πρὸς τὸ ἄλλο μέρος τοῦ ἡματιοφυλακείου. Ἐκεῖ δὲ εὗρε τοὺς τρεῖς φίλους τοῦ Λεπρέτρ, Ἀμιέτ καὶ Γουγιῶν ἀναμένοντας αὐτόν.

Μετ' αὐτῶν εὗρίσκετο νέος τις φέρων στολὴν κυβερνητικῶν ταχυδρόμου, δηλονότι ἡμάτιον πράσινον καὶ χρυσοῦφαντον. Εἶχε τὰ μέγιστα αὐτοῦ ὑποδήματα πλήρη κονιορτοῦ, τὸν ἡματισμόν καὶ τὸν ταχυδρομικὸν σάκκον ἐπίσης κεκονιαμένον. Ἐπὶ δὲ τῆς τραπέζης ὑπῆρχεν εἰς χάρτης τοῦ Κασσίνη, ἐφ' οὗ ἐδύνατο τις καὶ τὰς ἐλαχίστας τοῦ ἐδάφους ἀνωμαλίας νὰ ἴδῃ.

Πρὶν ὅμως εἰπῶμεν τί ἔκαμεν ἐκεῖ ὁ ταχυδρόμος οὗτος, καὶ ἐπὶ τίνι σκοπῷ ὑπῆρχεν ἀνεπτυγμένους ὁ χάρτης, ἀξίψωμεν ἐν βλέμ-

μα ἐπὶ τῶν τριῶν νέων προσώπων, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα ἀντήχησαν εἰς τὴν αἰθουσαν τοῦ χοροῦ, καὶ τὰ ὁποία ἦσαν προωρισμένα νὰ παραστήσωσι μέρος τόσον ἐνεργόν εἰς τὴν συνέχειαν τῆς παρούσης ἱστορίας.

Ὁ ἀναγνώστης γνωρίζει ἤδη τὸν Μοργάν, τὸν Ἀχιλλέα καὶ τὸν Πάριν ἐναυτῶ τῆς παρούσης ταύτης ἱστορίας. Ὁ Μοργάν με τοὺς κυανοὺς ὀφθαλμούς του, μὲ τὴν μαύρην κόμην του, μὲ τὸ ὑψηλὸν καὶ χάριεν ἀνάστημά του, τὸ ἀγέρωχον ὕφος του, τὸ ὑπερφάνον βλέμμα του, μὲ τὰ δροσερά χεῖλη του καὶ μὲ ὀδόντας, ὧν λευκοτέρους οὐδέποτε εἶδε τις, εἶχε φυσιογνωμίαν ἣτις ἀπαξ ὀρωμένη ἀδύνατον ἦτο τοῦ λοιποῦ νὰ λησμονηθῆ, διότι ἐν αὐτῇ ἀπηντῶντο στοιχεῖα ἀντίθετα ἀλλήλων, ἡ ῥωμαλεότης καὶ ἡ ἀπαλότης, ἡ γλυκύτης καὶ ἡ ἐνέργεια, ταῦτα δὲ πάντα ἐπέστερε φαειρότης μεγίστη, παρέχουσα κατάπληξιν εἰς τὸν θεωροῦντα, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἐπαίζε καθ' ἑκάστην μὲ τὸν θάνατον, καὶ μὲ τὸν φρικωδέστερον ὅλων τῶν θανάτων, τὸν τῆς λαιμητόμου.

Ὁ δὲ Λεπρέτρ ἦν ἀνὴρ τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ ἐτῶν τὴν ἡλικίαν, μὲ κόμην βοστρυχῶδη καὶ ὑπόλευκον, ἀλλὰ μὲ ὀφρύς καὶ μύστακα μαῦρον ὡς ὁ ἔβενος, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν σαφειρώδεις. Ἦτον ἀρχαῖος λοχαγός τῶν δραγῶνων, θαυμασίως κατεσκευασμένος διὰ τοὺς φυσικοὺς καὶ ἠθικοὺς ἀγῶνας, διότι οἱ μὲν μύωνες αὐτοῦ ἐδείκνυσον τὴν μεγίστην τοῦ σώματός του εὐρωστίαν, ἡ δὲ φυσιογνωμία του τὴν ἰσχυρογνωμοσύνην. Ἄλλως τε εἶχε τὸ ἀνάστημα εὐγενές, καὶ τοὺς τρόπους πλήρεις χάριτος, καὶ ἦν ἐνδεδυμένος μετὰ μεγίστης κομιδότητος, καὶ ὀσφραϊνόμενος διαφόρους εὐόσμους ὕλας ἐντὸς φιαλίου τεθειμένας.

Ὁ Γουγιῶν καὶ ὁ Ἀμιέτ, τῶν ὁποίων ἀγνωστα ἦσαν ἐπίσης τὰ κύρια ὀνόματα, ὡς τὰ τοῦ Λεπρέτρ καὶ Μοργάν, ἦτον γενικῶς γνωστοὶ ἐν τῇ ἔταιρίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα Οἱ Ἀχώριστοι· φαντάσθητε τὸν Δάμωνα καὶ τὸν Πυθέα, τὸν Εὐρύαλον καὶ τὸν Νίσον, τὸν Ὀρέστην καὶ τὸν Πυλάδην εἰς ἡλικίαν εἰκοσι δύο ἐτῶν. Τούτων ὁ μὲν ἦτο γαλῆς, πολὺλογος, θορυβώδης, ὁ δὲ μελαγχολικός, κατηφής, σιωπηλός, τὰ πάντα συμμεριζόμενος μετ' ἀλλων, κινδύνους, χρήματα, ἐρωμένην. Ὁ εἰς ἀνεπλήρου τὰς ἐλλείψεις

τοῦ ἄλλου, καὶ ἕκαστος ἐν τοῖς κινδύνοις ἐλησμονεῖ ἐαυτὸν ἐπαγρυπνῶν ὑπὲρ τοῦ ἑτέρου, ὡς οἱ νέοι Σπαρτιάται τῆς ἱεράς φάλαγγος. Τοιοῦτοι ἦσαν ὁ Γουγιῶν καὶ ὁ Ἀμιέτ.

Ἐννοεῖται δὲ οἰκοθεν ὅτι καὶ οἱ τρεῖς ἦσαν ὁπαδοὶ τοῦ Ἰηοῦ, καὶ εἶχον προσκληθῆ, ὡς τῷ ὄντι ὑπέθεσεν ὁ Μοργάν, δι' ὑπόθεσιν τῆς ἑταιρίας.

Ὁ Μοργάν εἰσελθὼν διευθύνθη κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸν πλαστὸν ταχυδρόμον καὶ τοῦ ἔσφιξε τὴν χεῖρα.

— Ἄ! φίλτατε, εἶπεν ἐκεῖνος ὀπισθοχωρῶν μικρὸν μετὰ μορφασμοῦ δεικνύοντος ὅτι ὀπουδήποτε καλὸς ἵππευς καὶ ἂν ἦν τις δὲν διατρέχει ἐν ἀνέσει πεντήκοντα λεύγας ἐντάχει ἐπὶ ταχυδρομικῶν ἵππων. Σεις ἐναυθὰ οἱ Παρισίνοι, τὴν περὶ νῆα καλὰ, καὶ ἀπέναντι ὤμων ἰδίως, ὁ Ἀννίβας ἐν Καπύῃ ἐκάθητο ἐπὶ ἀκανθῶν καὶ τριβόλων. Ἐγὼ δὲ ὁ δυστυχῆς μόνος ἐρύψα ἐν βλέμμα ἐπὶ τῆς αἰθούσης τοῦ χοροῦ, ὡς εὐτελής ταχυδρόμος, κομίζων ἐπιστολὰς τοῦ στρατηγοῦ Μασσένα πρὸς τὸν πολίτην πρῶτον ὑπατον. Ἄλλ' ἐδῶ βλέπω ἀριθμὸν θυμάτων ἀξιόλογον· τὸ δυστύχημα ὁμοῦ εἶναι ὅτι πρέπει ν' ἀφήσητε ὑγείαν εἰς ὅλα αὐτὰ! εἶνε δυσάρεστον, ἀπελπιστικὸν ἴσως, ἀλλ' ἡ ἑταιρία τοῦ Ἰηοῦ τὸ ἀπαιτεῖ.

— Φίλτατε Χαστιέρε, εἶπεν ὁ Μοργάν...

— Ὁχι ὀνόματα κύριε εἶπεν ὁ Λαττιέρος. Ἡ οἰκογένεια Χαστιέρου εἶναι ἐντιμὸς οἰκογένεια τοῦ Λυών, ὡς λέγουσι, μετερχομένη τὸ ἐμπόριον εἰς τὴν πλατείαν τοῦ Γερῶ, ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱόν· θὰ ἦτο δὲ λῆαν ἐξευτελιστικὸν ἂν ἐμάνθανεν ὅτι ὁ κληρονόμος τῆς ἐργείας ταχυδρόμος καὶ διατρέχει τὰς ὁδοὺς μὲ τὸν ἰθνηκὸν σάκκον ἐπὶ τῶν ὤμων. Λεκόκ, ὀνομάζετέ με ὅσον θέλετε, ἀλλὰ Χαστιέρον ὄχι, διότι τὸν Χαστιέρον δὲν γνωρίζω. Καὶ σεῖς, κύριοι, εἶπεν ὁ νέος ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Γουγιῶνα, τὸν Ἀμιέτ καὶ τὸν Λεπρέτρ, τὸν γνωρίζετε;

— Ὁχι ἀπεκρίθησαν οἱ τρεῖς νέοι, καὶ ζήτησαν συγγνώμην ὑπὲρ τοῦ Μοργάν, ὅστις ἔκαμε λάθος.

— Φίλτατε Λεκόκ, εἶπεν ὁ Μοργάν.

— Τώρα ναί, διέκοψεν ὁ ταχυδρόμος, εἰς αὐτὸ τὸ ὄνομα ἀπαντῶ. Λοιπὸν τί θέλεις νὰ μοὶ εἴπῃς;

— Θέλω νὰ σοὶ εἴπω ὅτι ἂν δὲν ἦσο ὁ ἀντίποιος τοῦ Θεοῦ Ἀρποκράτους, ὃν οἱ φίλοι

σου παριστώσι με δάκτυλον εἰς τὸ στόμα, ἀντὶ νὰ σὲ ρίψωμεν εἰς πλῆθος παρεχβάσεων, θὰ ἔμανθάνωμεν ἕως τώρα διατί ἡ ἐνδυμασία αὐτὴ καὶ διατί ὁ χάρτης οὗτος;

— Ἄν δὲν τὸ ἔμαθες ἕως τώρα, εἶναι σφάλμα ἰδικόν σου καὶ ὄχι ἰδικόν μου. Φαίνεται ὅτι περιεπλανᾶσο με κάμμίαν ὠραίαν Εὐμενίδα, καὶ ἐδέησε νὰ σὲ φωνάξωμεν δις· ἂν θὰ ἤρχεσο καὶ σὺ ὡς καὶ οἱ κύριοι οὗτοι δὲν θὰ ἦτο ἀνάγκη τώρα νὰ ἐπαναλάβω τὴν διήγησιν. Ἴδου τέλος τί συμβαίνει πρόκειται περὶ χρηματικοῦ τινος ποσοῦ τοῦ ταμείου τῆς Βέρνης, τὸ ὅποῖον κατὰ διαταγὴν τοῦ Μασσένα ὁ στρατηγὸς Λεκοῦρβ ἐστειλεν εἰς τὸν πολίτην πρῶτον ὑπατον. Μικρὸν πρᾶγμα, ἑκατὸν χιλιάδες φράγκων, τὰ ὅποια ἐπειδὴ δὲν τολμῶσι νὰ στείλωσι διὰ Ζούρας, φοβούμενοι μὴ τὰ συλλάβωσιν οἱ ὄπαδοι τοῦ Κ. Τεῦσοννέτου, τὰ στέλλουσι διὰ Γενέβης, Βούργου, Μακῶνος, Διζῶνος καὶ Τρώης, ὁδὸν τὴν ὁποίαν νομίζουσιν ἀσφαλესτάτην.

— Πολὺ καλά.

— Εἰδοποιήθημεν περὶ τούτου παρὰ τοῦ Ῥενάρδου, ὅστις ἀνεχώρησε κατεσκευασμένος ἐκ Γέξης καὶ τὸ ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸν Ἰρονδέλην, ὅστις σταθεμεῖ εἰς Σαλόνην, καὶ ὅστις τὸ μετεβίβασεν εἰς Ὁξέρην εἰς ἐμὲ τὸν Λεκόκ, ὅστις διήλθον τεσσαράκοντα λεύγας διὰ νὰ ἔλθω νὰ τὸ ἀναγγείλω εἰς σᾶς. Δευτερεύουσαι δὲ λεπτομέρειαι εἰσὶν αἱ ἑξῆς. Τὰ χρήματα ἀνεχώρησαν ἐκ Βέρνης τὴν 28 Νιβῶξ, ἕτους ὀγδόου τῆς δημοκρατίας, τῆς τριπλῆς καὶ διηρημένης· θὰ φθάσωσι σήμερον εἰς Γενέβην, θὰ ἀναχωρήσωσιν αὐρίον μετὰ τὴν ταχυδρομικὴν ἄμαξαν ἐκ Γενέβης εἰς Βούργον, ὥστε ἀναχωροῦντες τὴν νύκτα ταύτην, μεθαύριον δύνασθε, ἀγαπητὰ τέκνα τοῦ Ἰσραὴλ, νὰ συναντήσητε τὰ χρήματα τῶν κυρίων ἀρκτων μεταξύ Διζῶνος καὶ Τρώης πρὸς τὸ Βαρσοῦρσέν. Τί λέγετε;

— Συγγνώμην εἶπεν ὁ Μοργάν, λέγομεν ὅτι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου δὲν ὑπάρχει πλέον συζήτησις· φρονοῦμεν ὅμως ὅτι ἐπ' οὐδεμιᾷ περιπτώσει δὲν εἰν' ἐπιτετραμμένον νὰ ἐγγίσῃ τις τὰ χρήματα τῶν κυρίων ἀρκτων τῆς Βέρνης, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξέλθωσι τῶν ταμείων αὐτῶν· ἀλλ' ἀφοῦ ἄπαξ ἀλλάξωσι προορισμόν, δὲν βλέπω τὸν λόγον διατί νὰ μὴ ἀλλάξωσι καὶ δεῦτερον. Μόνον πῶς θὰ ἀναχωρήσωμεν;

— Δὲν ἔχετε ταχυδρομικὸν ὄχημα;

— Ναι, εἶνε διαθέσιμον.

— Δὲν ὑπάρχουσιν δύο ἵπποι διὰ νὰ σᾶς ὀδηγήσωσι μέχρι τοῦ προσεχοῦς σταθμοῦ;

— Εἶνε εἰς τὸ ἵπποστάσιον.

— Δὲν ἔχετε ἕκαστος τὸ διαβατήριόν του;

— Ἔχομεν ἕκαστος ἀπὸ τέσσαρα.

— Λοιπὸν;

— Λοιπὸν δὲν δύναμεθα νὰ ἐμποδίσωμεν μετὰ τὸ ὄχημα μίαν ὁδοιπορικὴν ἄμαξαν ἐν τούτοις ἄς μὴ στενοχωρώμεθα καὶ ἔχομεν καιρὸν ἕως τότε.

— Καὶ διατί ὄχι; εἶπεν ὁ Γουγιών, δὲν βλέπω διατί ἀφοῦ κάμουν ἐφοδὸν καὶ κυριεύουν με μίαν λέμβον ἐν πλοῖον, διατί δὲν δύναμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ κυριεύσωμεν μίαν ὁδοιπορικὴν ἄμαξαν μετὰ ὄχημα. Ἄς προσπαθήσωμεν τί λέγεις, Ἀμιέττε;

— Καὶ ἐγὼ αὐτὸ θέλω ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, ἀλλὰ τί θὰ κάμης τὸν ἄμαξηλάτην;

— Τῷ ὄντι εἶπεν ὁ Γουγιών.

— Καὶ αὐτὸ προείδομεν. Εἰς ταχυδρόμος ἐπέμψθη εἰς Τρώην, ἐκεῖ θὰ ἀφήσητε τὸ ὄχημά σας εἰς τὸν Δελθῶκην καὶ θὰ εὑρετα ἐτοίμους πρὸς ἀναχώρησιν τεσσαρὰς ἵππους, θὰ ὑπολογίσητε τὸν καιρὸν, καὶ μεθαύριον, ἢ μᾶλλον αὐρίον, διότι μεσονύκτιον ἤχησεν, αὐρίον μεταξύ τῆς ἐβδόμης καὶ ὀγδοῆς ὥρας τῆς πρωίας, τὰ χρήματα τῶν κυρίων ἀρκτων θὰ εὑρεθῶσιν εἰς ταραχὴν.

— Ὑπάγωμεν νὰ ἀλλάξωμεν ἐνδυμασίαν; ἠρώτησεν ὁ Λεπρέτρ.

— Διατί; εἶπεν ὁ Μοργάν νομίζω ὅπως νῦν εἴμεθα ὅτι δύναμεθα νὰ παρουσιασθῶμεν.

Οὐδέποτε ταχυδρομικὸν ὄχημα ἔφερε βάρους ἀνθρώπων καλλιτέρον ἐνδεδμεμένων.

Ἄς ρίψωμεν τελευταῖον βλέμμα ἐπὶ τοῦ χάρτου, ἄς εἴπωμεν νὰ μᾶς θέσωσιν ἐντὸς τῆς ἄμαξης φαγητόν τι ψυχρὸν καὶ κάμμίαν δωδεκάδα φιαλῶν καμπανίτου οἴνου, ἄς ὀπλισθῶμεν, ἄς περιβληθῶμεν μετὰ καλοῦς μανδύας, καὶ ἐμπρός.

— Στάσου εἶπεν ὁ Γουγιών, αὐτὸ εἶνε μίαι ἰδέα.

— Νομίζω ὅτι καὶ θὰ σκάσωμεν τοὺς ἵππους ἐν ἀνάγκῃ, ἀλλὰ θὰ ἐπανεέλθωμεν ἐνταῦθα τὴν ἐβδόμην ὥραν τῆς ἐσπέρας καὶ θὰ φανώμεν καὶ εἰς τὸ μελόδραμα.

— Ὅστε θὰ ὑπάρχη ἀπουσία κατηγορουμένου ἀπὸ τὸ μέρος, ἐν τῷ ὁποίῳ διεπράχθη τὸ ἐγκλημα, εἶπεν ὁ Λεπρέτρ.

— Βεβαίως, ἐξηκολούθησεν ὁ Μοργάν μετὰ τῆς ἀμεταβλήτου αὐτοῦ φαιδρότητος, διότι

εἶνε ἀδύνατον νὰ παραδεχθῶσιν ὅτι ἄνθρωποι χειροκροτοῦντες τὴν Κυρίαν Κλοτίλδην καὶ τὸν Κ. Βεστρή· τὴν ὀγδόην ὥραν τῆς ἐσπέρας, εἶχον τὸ πρῶτὸν δοσοληψίας μεταξύ τοῦ Βάρ καὶ τοῦ Σατιλλῶν καὶ μετὰ τοῦ ἡνιόχου μιᾶς ταχυδρομικῆς ἄμαξης. Ἄς ρίψωμεν, τέκνα μου, ἐν βλέμμα ἐπὶ τοῦ χάρτου ὅπως ἐκλέξωμεν τὴν θέσιν μας.

Καὶ οἱ τέσσαρες νέοι ἐκκλινον ἐπὶ τοῦ ἔργου τοῦ Κασσίρη.

— Ἄν εἶχον μίαν συμβουλευτικὴν τοπογραφικὴν νὰ σᾶς δώσω, εἶπεν ὁ ταχυδρόμος εἶνε νὰ κρυφθῆτε ὀλίγον ἐκεῖθεν τοῦ Μουσοῦ. Ἄντικρυ τοῦ Ῥικέη, ἰδού (καὶ ὁ νέος ἐδείξεν ἐπὶ τοῦ χάρτου) ὑπάρχει ἐν πέρασμα, ἄγον πρὸς τὴν Σαούρησιν, ἐδῶ. Ἐκ τῆς Σαούρησιν ἔχετε μίαν ὁδὸν ὁμαλήν, εὐθείαν ὡς ἐν ἰῶτα, ἣτις θὰ σᾶς ὀδηγήσῃ εἰς Τρώην. Ἐκεῖ θὰ εὑρητε τὸ ὄχημά σας, θὰ λάβετε τὴν ὁδὸν τῆς Σένσης, ἀντὶ τῆς τῶν Κολουμμιῶν. Ἐκεῖνοι δὲ σῆτινες θὰ σᾶς ἰδῶσι διαβαίνοντας τὴν προτεταίαν, δὲν ἐκπλήττονται ἐὰν σᾶς ἰδῶσι νὰ διέλθῃτε καὶ τὴν ἐπαύριον, καὶ σῆς θὰ εὑρεθῆτε εἰς τὸ μελόδραμα τὴν δεκάτην ὥραν, ἀντὶ νὰ ἦσθε ἐκεῖ τὴν ὀγδόην, ὥστε μήτε θὰ σᾶς ἴδῃ, μήτε θὰ σᾶς γνωρίσῃ κανεὶς.

— Ὅσον ἀπὸ μέρος μου παραδέχομαι, εἶπεν ὁ Μοργάν.

— Παραδεχόμεθα ὅλοι, ἐπανελάβον καὶ οἱ λοιποί.

Ὁ Μοργάν ἐξήγαγεν ἐν τῶν δύο ὥρολογίων, ὧν αἱ ἀλύσεις ἐρρίπτοντο ἐνθεν καθεῖθεν εἰς τὴν ζώνην του· ἦτο δὲ ἀριστοῦργημα τέχνης, ἀδαμαντοκόλλητον καὶ ἀνῆκε τὸ πρῶτον εἰς τὴν Μαρίαν Ἀντωνέτταν, ἣτις τὸ εἶχε δώσει εἰς τὴν δούκισσαν τοῦ Πολαστρόν, καὶ αὐτὴ πάλιν εἰς τὴν μητέρα τοῦ Μοργάν.

— Μία ὥρα τῆς πρωίας, εἶπεν ὁ Μοργάν ἀγωμεν, διότι πρέπει τὴν τρίτην ὥραν νὰ μεταλλάσσωμεν ἵππους εἰς Λαγνύ.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἡ ἐκστρατεία εἶχεν ἀρχίσει, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Μοργάν, μὴ συμβουλευόντος πλέον, ἀλλὰ διατάκτοντος.

Ὁ Λεπρέτρ, ἀρχαῖος λοχαγὸς τῶν δραγῶνων, ὅστις ἐν τῇ ἀπουσίᾳ του εἰδοίκε, αὐτοῦ παρόντος ὑπήκουεν ὁ πρῶτος.

Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν, ἐν ὄχημα ἔχον ἐν αὐτῷ τέσσαρας νέους ἐντὸς μανδύων κεκαλυμμένους, εἶχεν ἐμποδισθῆ εἰς τὸν σταθμόν

τοῦ Φονταινεβλώ, ὑπὸ τοῦ σταθμάρχου, ζητοῦντος τὰ διαβατήριά των.

— Ὡ! Νόστιμον, εἶπεν εἰς αὐτῶν τείνας τὴν κεφαλὴν ἐξω τῆς θυρίδος καὶ δίδων εἰς τοὺς λόγους του ἰδίαν προφορᾶν. Ἄπαιτοῦνται λοιπὸν καὶ διαβατήρια διὰ νὰ ὑπάγῃ τις ἀπ' ἐδῶ μέχρι τοῦ Γροσβοᾶ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν πολίτην Βαᾶ; Μὰ τὴν πίστιν μου εἰσθε τρελὸς, φίλε μου. Ἐμπρός, ἄμαξηλάτα.

Καὶ ὁ ἄμαξηλάτης μαστιγώσας τοὺς ἵππους, διήλθεν ἀνευ δυσκολίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ.

Ἄς ἀφήσωμεν τοὺς τέσσαρας κυνηγούς μας νὰ τρέχωσι πρὸς τὸ Λαγνύ, ἐνθα, χάρις εἰς τὰ διαβατήρια, τὰ ὅποια ὀφείλουσιν εἰς τὴν ἀγαθότητα τῶν ὑπαλλήλων τοῦ πολίτου Φουσέ ἀλλάσσωσι τοὺς ἰδιοκτικοὺς αὐτῶν ἵππους, ἀντὶ ταχυδρομικῶν καὶ τὸν ἄμαξηλάτην αὐτῶν ἀντὶ ἐνός ταχυδρομικοῦ συνοδοῦ, καὶ ἄς ἰδῶμεν διατί ὁ πρῶτος ὑπατος ἐζήτησε τὸν Ῥολάνδον.

Ὁ Ῥολάνδος, ἀπελθόντος τοῦ Μοργάν μετέβη ὁμοίως εἰς τὴν πρόσκλησιν τοῦ στρατηγοῦ του· εὔρε δὲ αὐτὸν ὄρθιον καὶ σκεπτικὸν ἐμπροσθεν τῆς ἐστίας.

Εἰς τὸν θόρυβον τὸν ὅποῖον ἔκαμεν οὗτος εἰσερχόμενος, ὁ στρατηγὸς Βοναπάρτης ἀνύψωσε τὴν κεφαλὴν.

— Τί ὀμιλίας ἐκάμετε; ἠρώτησεν ὁ Βοναπάρτης ἀνευ προσιμίων καὶ βασιανίζόμενος ἐπὶ τῆς συνηθείας ἣν ὁ Ῥολάνδος εἶχε ν' ἀποκρίνηται συμφώνως πρὸς τὰς ἰδέας του.

— Ἐκάμαμεν, εἶπεν ὁ Ῥολάνδος, μόνον παντοσείδεις φιλοφρονήσεις, καὶ ἀπεχωρίσθημεν ὡς οἱ καλλίτεροι φίλοι τοῦ κόσμου.

— Τί ἐντύπωσιν σοὶ προξενεῖ;

— Ἀνθρώπου κάλλιστα ἀνατεθραμμένου.

— Τί ἡλικίαν τῷ δίδεις;

— Τὸ πολὺ, τὴν ἡλικίαν μου.

— Ναι, οὕτω καὶ ἐγὼ νομίζω· ἡ φωνὴ του εἶναι νεαρά. Ἀλλὰ μὴ ἀπατώμαι, Ῥολάνδε; Μὴ ὑπάρχη γενεά τις νέων βασιλοφρόνων;

— Ἐ! στρατηγέ μου, ἀπεκρίθη ὁ Ῥολάνδος ὑψῶν τοὺς ὦμους, εἶνε λείψανον τῆς ἀρχαίας γενεᾶς.

— Καὶ ὅμως, Ῥολάνδε, πρέπει νὰ κάμωμεν μίαν ἀλλήν, ἣτις νὰ ἦγε ἀφωσιωμένη εἰς τὸν υἱόν μου, ἂν ποτε ἀποκτήσω υἱόν.

Ὁ Ῥολάνδος ἔκαμε χειρονομίαν τινὰ ὡς ἂν ἔλεγε «Δὲν ἐναντιοῦμαι.»

Ὁ Βοναπάρτης ἐνόησε καλῶς τὰ ἐπίλοιπα. — Δὲν εἶνε αὐτὸ μόνον ὅτι δὲν ἀνθίστασαι, εἶπε, πρέπει καὶ νὰ συντελέσης.

Φρικιάσις τῶν νεύρων διήλθε τοῦ σώματος τοῦ Ῥολάνδου.

— Καὶ πῶς, στρατηγέ; ἠρώτησε.

— Νυμφευόμενος.

— Καλὰ, καὶ λησμονεῖτε τὸν ἀνευρισμόν μου! εἶπε καυχάζων ὁ Ῥολάνδος, ἐνῶ ὁ Βοναπάρτης τὸν ἐθεώρει.

— Φίλτατε Ῥολάνδε, ὑπέλαβεν οὗτος, ὁ ἀνευρισμὸς δὲν εἶναι πρόφασις διὰ νὰ μείνης ἄγαμος.

— Νομίζετε;

— Ναι, καὶ ἐπειδὴ εἶμαι ἄνθρωπος ἠθικός, θέλω ὅλοι νὰ νυμφεύωνται.

— Ἐγὼ ὅμως εἶμαι πολὺ ἀνῆθικός εἰς τοῦτο ἀπεκρίθη ὁ Ῥολάνδος, καὶ προξενῶ σκάνδαλα μὲ τὰς ἐρωμένας μου.

— Ὁ Αὐγουστος, εἶπεν ὁ Βοναπάρτης, ἐξέδωκε νόμους κατὰ τῶν ἀγάμων, οὗς ἐστέρει τὰ πολιτικὰ αὐτῶν δικαιώματα.

— Ὁ Αὐγουστος;

— Μάλιστα.

— Ἀλλὰ θὰ περιμείνω νὰ γείνητε Αὐγουστος; τώρα ἀκόμη εἰσθε Καίσαρ.

— Ὑπάρχουσι ὀνόματα, φίλτατε Ῥολάνδε, εἶπεν ὁ Βοναπάρτης πλησιάζας αὐτὸν καὶ θεις τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου του, τὰ ὅποια δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω σβυνόμενα, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Μοντρεβέλ εἶν' ἐξ ἐκείνων.

— Ἀλλὰ μήπως, στρατηγέ, ἐὰν ἐγὼ ἐξιδιοτροπίας, φαντασίας ἢ ἀνοησίας ἀρνηθῶ νὰ διαιωνίσω τὸ ὄνομά μου, δὲν εἶνε ὁ ἀδελφός μου;

— Πῶς; ἀδελφός σου; καὶ ἔχεις ἀδελφόν;

— Καὶ βέβαια ἔχω ἀδελφόν· διατί νὰ μὴ ἔχω;

— Ὅποιαν ἡλικίαν ἔχει;

— Ἐνδεκα ἕως δώδεκα ἐτῶν.

— Διατί ποτὲ δὲν μοι ἀνέφερες περὶ αὐτοῦ;

— Διότι ἐνόμιζον ὅτι ἐν παιδάριον εἰς τοιαύτην ἡλικίαν ὀλίγον θὰ σὰς ἐνδιέφερον.

— Ἀπατάσαι, Ῥολάνδε, ἐγὼ ἐνδιαφέρομαι εἰς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τοὺς φίλους μου! ἔπρεπε νὰ μὲ ζητήσης κἀνὲν πρᾶγμα δι' αὐτὸν τὸν ἀδελφόν.

— Καὶ τί, στρατηγέ;

— Ναι εἰσαχθῆ εἰς κἀνὲν Γυμνάσιον τῶν Παρισίων.

— Ἐχετε πολλοὺς ἀπαιτητὰς περίξ ὑμῶν, καὶ δὲν ἐπιθυμῶ ν' αὐξήσω τὸν ἀριθμὸν τῶν.

— Καταλαμβάνεις; πρέπει νὰ ἔλθῃ εἰς Παρισίους, εἰς τι Γυμνάσιον, καὶ ὅταν φθάσῃ εἰς ἡλικίαν θὰ τὸν εἰσαγάγω εἰς τὸ στρατιωτικὸν σχολεῖον, τὸ ὅποιον πρόκειται νὰ συστήσω.

— Μὰ τὴν πίστιν μου, στρατηγέ, ὡς νὰ εἶχον μαντεύσει τὰς καλὰς ὑπὲρ αὐτοῦ διαθέσεις σας, καὶ τὴν ὥραν ταύτην εὐρίσκεται καθ' ὁδὸν ἢ ἴσως ἐντὸς μικροῦ κινεῖ.

— Πῶς;

— Ἐγραψα, πρὸ τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν μητέρα μου, νὰ φέρῃ τὸ παιδίον εἰς Παρισίους· διότι ἐφρόνου νὰ εἰσαγάγω αὐτὸ εἰς κἀνὲν Γυμνάσιον, χωρὶς νὰ σὰς τὸ εἶπω, καὶ ὅταν ἤθελε φθάσει εἰς ἡλικίαν, νὰ σὰς ἀναφέρω, πεποισθῶς ὅτι ὁ ἀνευρισμὸς μου ἕως τότε δὲν ἤθελε μὲ ἀποστέλλει εἰς τὸν ἄλλον κόσμον· ἀλλ' ἐν περιπτώσει τοιαύτη . . .

— Ἐν περιπτώσει τοιαύτη;

— Ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ θὰ ἔγραφον ἐν τῇ διαθήκῃ μου καὶ δύο γραμμὰς πρὸς ὑμᾶς συνιστῶν ὑμῖν τὴν μητέρα, τὸν υἱόν, τὴν θυγατέρα, ὅλον τὸ κοπάδι.

— Πῶς, τὴν θυγατέρα;

— Ναι, τὴν ἀδελφὴν μου.

— Ἐχεις λοιπὸν ἀδελφὴν;

— Μάλιστα.

— Καὶ τί ἡλικίαν ἔχει;

— Δέκα ἐπτὰ ἐτῶν.

— Εἶνε νόστιμη;

— Θελκτική.

— Ἐπιφορτίζομαι νὰ τὴν ἀποκαταστήσω ἐγὼ.

Ὁ Ῥολάνδος ἐκάγχασε.

— Τί ἔχεις; τὸν ἠρώτησεν ὁ πρῶτος ὑπατος.

— Λέγω, στρατηγέ, ὅτι θὰ ἀνῆρτων ἀνωθεν τῆς μεγάλης θύρας τοῦ Λουξεμβούργου μίαν σανίδα.

— Καὶ ἐπὶ τῆς σανίδος;

— Θὰ ἔγραφον «Γραφεῖον συνοικεσιῶν».

— Ἀ! ἀλλ' ἂν σὺ δὲν θέλῃς νὰ νυμφευθῆς, αὐτὸ δὲν εἶνε λόγος νὰ κρατῆς καὶ τὴν ἀδελφὴν σου ἄγαμον. Ἐγὼ οὔτε τὰς γραίας ἀγάμους, οὔτε τοὺς γέροντας ἀγάμους ἀγαπῶ.

— Δὲν σὰς λέγω, στρατηγέ μου, ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου θὰ μείνῃ ἄγαμος· ἀρκεῖ ὅτι ἐν μέλος τῆς οἰκογενείας Μοντρεβέλ ἐλκύει τὴν ὀργὴν σας μένον ἄγαμος.

— Λοιπὸν τί μὲ λέγετε;

(ἀκολουθεῖ)